

Hvidbog til intern høring til Forslag til Kommuneplan 2011

POLITISKE FAGUDVALG I KØBENHAVNS KOMMUNE	2
Teknik- og Miljøudvalget	2
Børne- og Ungdomsudvalget	15
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	17
Kultur- og Fritidsudvalget	21
Socialudvalget	23
Sundheds- og Omsorgsudvalget	24
LOKALUDVALG I KØBENHAVNS KOMMUNE	27
Amager Øst	27
Amager Vest	29
Christianshavn	34
Indre By	38
Vesterbro	39
Kongens Enghave	41
Valby	42
Vanløse	45
Brønshøj-Husum	48
Bispebjerg	50
Nørrebro	51
Østerbro	52
ÆNDRINGER TIL MILJØVURDERINGEN	56
ØKONOMIFORVALTNINGENS EGNE ÆNDRINGSFORSLAG	58

POLITISKE FAGUDVALG I KØBENHAVNS KOMMUNE

Resumé	Økonomiforvaltningens bemærkninger
<p data-bbox="143 528 582 571">Teknik- og Miljøudvalget</p> <p data-bbox="143 630 336 657">1. Grøn vækst</p> <p data-bbox="143 665 1102 831">Udvalget bemærker, at grøn vækst er central for Københavns vækstmuligheder. Der skal fokuseres på at tiltrække investeringer, skabe nye arbejdspladser og omsætning indenfor de dele af erhvervslivet, der har fokus på grønne teknologier, grønne produkter og grøn knowhow. Udvalget påpeger, at der er et behov for at konkretisere dette meget hurtigt i det tværgående forvaltningssamarbejde.</p> <p data-bbox="143 956 414 983">2. Erhvervsområder</p> <p data-bbox="143 991 1111 1257">Udvalget påpeger, at Københavns Kommune har brug for at blive mere konkrete i den kommende tid for at omsætte Grøn vækst til en resultatgivende dagsorden for byudviklingen: F.eks. nævner udvalget, at der er behov for en kortlægning af, hvilke rammebetingelser clean tech virksomheder og andre relevante virksomhedstyper efterspørger i byudviklingen, så udviklingsmulighederne for disse virksomheder er til stede. Udvalget foreslår, at der igangsættes et arbejde om konkretisering af dette i rammer og retningslinjer i efterfølgende kommuneplanrevision.</p> <p data-bbox="143 1342 340 1369">3. Boligpolitik</p> <p data-bbox="143 1377 1064 1404">Udvalget opfordrer Økonomiudvalget til at sætte et arbejde i gang om en mere</p>	<p data-bbox="1146 630 1214 657">Ad. 1</p> <p data-bbox="1146 665 2101 898">Økonomiforvaltningen arbejder med at klarlægge hvordan Grøn Vækst bedst muligt kan implementeres i København. Konkretiseringen af grøn vækst er allerede i gang. En række forskellige projekter er under udvikling herunder bl.a. et partnerskab med bl.a. Dong og Københavns energi om udviklingen af intelligente energiløsninger i byudviklingen. Et andet projekt er energirenovering af Københavns Kommunes bygninger. Et tredje og sidste eksempel er et clean tech eksportkatalog med eksempler på københavnerløsninger.</p> <p data-bbox="1146 946 1214 973">Ad. 2</p> <p data-bbox="1146 981 2089 1147">Københavns Kommune og Malmö Stad har som en del af arbejdet med Forslag til Kommuneplan 2011 fået udarbejdet rapporten 'Planlægning for Væksterhverv' af konsulentfirmaet Niras. Rapporten analyser byernes byudviklingsarealer med henblik en kortlægning de enkelte områders specifikke fysiske rammebetingelser for forskellige typer væksterhverv.</p> <p data-bbox="1146 1182 2047 1281">Frem mod den næste kommuneplan vil Økonomiforvaltningen, i samarbejde med de relevante forvaltninger, arbejde med hvordan dette konkretiseres i fremtidig planlægning.</p> <p data-bbox="1146 1329 1214 1356">Ad. 3</p> <p data-bbox="1146 1364 2063 1425">Den øgede forventning til befolkningsvæksten medfører et behov for omkring 45.000 nye boliger i København frem mod 2025. Økonomiforvaltningen vil i</p>

gennemgribende nytænkning af boligpolitikken i København set i lyset af den store befolkningsvækst og det afledte boligbehov. Dette arbejde bør senest implementeres i forbindelse med næste kommuneplanrevision.

4. Grøn mobilitet - proces

Udvalget anbefaler, at handlingsplanen for Grøn Mobilitet sendes i høring parallelt med Forslag til Kommuneplan 2011, da handlingsplanen konkretiserer de indsatser, der skal til for at realisere Forslag til Kommuneplan 2011 s visioner.

5. Grøn mobilitet - indhold

Ang. en mere bæredygtig trafikafvikling og kommunens mål, at biltrafikken ikke skal vokse, mener udvalget, at man ikke skal skelne mellem 'ny trafik' og 'samlet persontrafik'. Da andelen af bilture i forvejen er højere end en 1/3 af den samlede persontransport i København, vil en accept af en fortsat stigning i biltrafikken vanskeliggøre opfyldelse af det overordnede mål for transportområdet. Udvalget foreslår, at den gældende målsætning på dette område fastholdes.

6. Udsatte boligområder

Udvalget påpeger behovet for at skabe mere direkte sammenhæng mellem visionerne for byens udvikling i Forslag til Kommuneplan 2011 og den politik for udsatte byområder, som er ved at være på plads efter bestilling fra borgmestrene i alle forvaltninger. Udvalget har et udarbejdet et konkret forslag til justeringer af Forslag til Kommuneplan 2011, så kommunens overordnede strategiske fokus på de udsatte boligområder tydeliggøres.

7. Handlingsplaner, eksisterende by

Udvalget anbefaler, at handlingsplanerne for den fokuserede indsats i de udpegede områder i den eksisterende by målrettes mod at understøtte Forslag til Kommuneplan 2011 s mål om grøn vækst, livskvalitet og en bæredygtig byudvikling.

samarbejde med særligt Teknik- og Miljøforvaltningen frem mod næste kommuneplan arbejde med, hvad det betyder for kommunens boligpolitik. Arbejdet vil blive implementeret i næste kommuneplanrevision.

Ad. 4.

Processen for handlingsplanen for Grøn Mobilitet er endnu ikke endeligt vedtaget.

Ad. 5.

Økonomiforvaltningen er på baggrund af nye analyser og trafikmodelberegninger kommet frem til, at ambitionen om at nå ned på 1/3 andel bilture i hele København ikke er realistisk som målsætning. Dels vil en økonomisk vækst i byen til en vis grad omsættes til biler og dels er trafik henover kommunegrænsen ikke til at regulere i kommunens egen planlægning. På den baggrund foreslås formuleringen 'ny trafik' i kommuneplansammenhæng med en planperiode på 12 år.

Ad. 6

Det konkrete forslag indarbejdes lettere korrigeret jf. punkt 11C længere nede.

Ad. 7

Forvaltningerne i Københavns Kommune udarbejder årlige handlingsplaner som redskab til brug for politikerne ved budgetforhandlingerne. De årlige handlingsplaner skal være med til at sikre, at serviceinvesteringerne følger med udviklingen af området (institutioner, skoler, kultur- og fritidstilbud, vejanlæg mv.). Handlingsplanerne skal endvidere give et samlet overblik over områdernes baggrund og status, udviklingsprognoser, planer/anlæg, der senest er truffet beslutninger om og hvilke anlægsforslag, forvaltningerne anbefaler inddraget i årets budgetforhandling.

Alle handlingsplaner i 2011 har gå et afsnit om 'Strategiske muligheder' i

handlingsplanområdet, der skitserer muligheder for grøn vækst, livskvalitet og en bæredygtig byudvikling.

Ad. 8

Carlsberg er en del af den fokuserede byudvikling, hvorfor Handlingsplanen for Carlsberg fra 2010, fortsat er aktuel. Carlsberg Ejendomme er indforstået med dette. For at tydeliggøre at Carlsberg stadig er aktuel, indarbejdes følgende tekst I Forslag til Kommuneplan 2011 s. 37:

Carlsberg er ikke udpeget som handlingsplanområde for 2011, da der ikke er sket særlige nye investeringer siden Handlingsplanen for Carlsberg fra 2010, hvorfor den fortsat er aktuel.

og Carlsberg markeres kortet s 38-39.

Ad. 9

Den geografiske afgrænsning af de udpegede handlingsplanområder for 2011 har fundet sted og er godkendt af Koordinationsforum for Byudvikling (styregruppe for Handlingsplanerne, hvor TMF og de andre forvaltninger er repræsenteret).

Et af hovedformålene med handlingsplanerne er at sætte fokus på de investeringer som skaber synergi mellem igangsatte og/eller nye investeringer og aktiviteter i fokusområderne. Koordinationsforum har på den baggrund aftalt, at større investeringer eller planer i områder i direkte forbindelse med handlingsplanområdet kunne inddrages i overblikket i de tilfælde, hvor investeringen skaber synergi i det pågældende handlingsplanområde

Ad. 10.

Det er vigtigt med en erfarings- og tilfredshedsundersøgelse af brugere af den digitale kommuneplan efter en periode. I første omgang testes den digitale kommuneplan som del af offentlighedsfasen for Forslag til Kommuneplan 2011 og på et senere tidspunkt, kan dette følges op med en brugerundersøgelse.

8. Handlingsplaner, Carlsberg

Udvalget opfordrer til, at Carlsberg forbliver et indsatsområde, selv om tempoet i byomdannelsen af området måske ikke tilskriver et behov for at revidere handlingsplanen fra 2010 i år. Der ligger et signal til investorerne om kontinuitet i kommunens prioriteringer i byomdannelsen, at Carlsberg stadig optræder som en del af den fokuserede byudvikling i København.

9. Handlingsplaner, udsatte boligområder

Udvalget opfordrer til, at der lægges vægt på at skabe mest mulig synergieffekt mellem de ofte meget store økonomiske ressourcer, der indgår i indsatsen for de udsatte områder i byen og den fokuserede byudvikling. Udvalget anbefaler på den baggrund, at udsatte boligområder indarbejdes i afgrænsningen af de udpegede handlingsplanområder i 2011, hvor det er muligt.

10. Digital Kommuneplan

Udvalget anbefaler, at den digitale kommuneplan afprøves i en periode på eksempelvis et ½ år, og at der herefter sker en opsamling af erfaringer og tilfredshed hos den brede kreds af bruger.

11. Konkrete ændringsforslag

Udvalget har derudover en række konkrete tekstspecifikke ændringsforslag til Forslag til Kommuneplan 2011. Der henvises til Teknik- og Miljøudvalgs-

behandlingen af forslaget for at se den fulde motivation for de præcise formuleringer af ændringsforslagene.

Skematisk oversigt over forslag til ændringer af forslag til Kommuneplan 2011.

Hvidbogen her opridser ændringsforslagenes karakter, og man kan i højre spalte se, hvordan ændringsforslagene foreslås indarbejdet i Forslag til Kommuneplan 2011.

11A.

S. 13 2. spalte, *Gode kultur- og fritidsfaciliteter og grønne åndehuller:*

Forslag:

Teksten bør afspejle en større nuancering af, hvad byrum skal kunne anvendes til, så der sættes fokus på et byliv for alle.

11B.

S. 14, 1. spalte: *Boligområder med mange socialt udsatte:*

Forslag:

Skabe bedre overensstemmelse med det sideløbende arbejde omkring udvikling af en politik for de udsatte byområder i Københavns Kommune.

11C.

S. 18, afsnit 2, *Fokuseret indsats i de socialt udsatte områder* og afsnit 4, *Områdefornyelse og helhedsplaner:*

Forslag:

Skabe mere direkte sammenhæng mellem visionerne for byens udvikling i Forslag til Kommuneplan 2011 og den politik for udsatte byområder, som er ved at være

Ad. 11A.

Tages til efterretning og indarbejdes som:

'Byens rum og parker skal være let tilgængelige for alle og skal invitere til et mangfoldigt byliv herunder at kunne dyrke uformel idræt og anden aktiv bevægelse. Derved styrkes københavnernes muligheder for at mødes og for at leve et sundt og aktivt hverdagsliv.'

(ændring markeret med fed)

Ad. 11B.

Tages til efterretning og indarbejdes som:

(Overskriften på afsnittet ændres til):

Særligt udsatte boligområder.

(Og første sætning i afsnittet ændres til):

Regeringen udpegede i 2010 ti **særligt udsatte boligområder i København på deres såkaldte 'ghettoliste'**.

(ændring markeret med fed)

Ad. 11C.

Tages til efterretning. Indarbejdes i en lidt kortere version:

Styrket indsats i byens udsatte byområder

Der er i kommunen udpeget 6 områder, hvor indenfor de af regeringen udpegede 10 særligt udsatte boligområder ligger, der halter bagud i forhold til byens samlede udvikling. De har derfor et særligt behov for social udvikling og

på plads efter bestilling fra borgmestrene i alle forvaltninger.
Teksten foreslås illustreret med et kort, som fremgår af bilag 2 til indstillingen.

11D.

S. 19, 2. spalte, *Regler for fysisk planlægning, punkt 5, Københavns Kulturmiljøer:*

Forslag:

Signalere til investorer, borger og andre aktører, at hensynet til byens kulturmiljø vil indgå i forudsætningerne for byens omdannelse.

11E.

S. 19, 1. spalte, punkt 9, *Arkitekturby København*

Forslag:

Det bør fremgå, at arkitekturen ud over at være af høj kvalitet, også skal være miljømæssig bæredygtig.

fysiske investeringer. Indsætterne i de udsatte områder planlægges med afsæt i områdernes og borgernes forskelligheder og ressourcer: Der skal sikres sammenhæng med den øvrige by, uddannelsesniveaue skal forbedres og beskæftigelsesindsatsen og sundhedsniveauet skal styrkes. Københavns Kommune er i relation til disse udfordringer ved at udarbejde en 'Politik for udsatte byområder', som blandt andet skal udmunde i en strategi for særligt udsatte boligområder.

Lokalt forankrede områdefornyelsesprojekter bliver en del af den styrkede indsats i de udsatte byområder. Endvidere understøtter kommunen en lang række boligsociale helhedsplaner i almene afdelinger. Kommunen kobler disse boligsociale indsatser til det øvrige arbejde med bydelenes udfordringer, samt til de kommunale driftsydelser i nærområdet.

(ændring markeret med fed)

Et kort over de udsatte byområder med markering af de 10 særligt udsatte boligområder vil indarbejdes i redegørelsesdelen af den digitale version af Forslag til Kommuneplan 2011, som sendes i offentlig høring.

Ad. 11D.

Tages til efterretning og indarbejdes som:

Københavns værdifulde kulturmiljøer er udpeget, og kommunen vil i forbindelse med planlægning af disse have fokus på de bærende bevaringsværdier med henblik på at sikre byens identitet.

(ændring markeret med fed)

Ad. 11E.

Tages til efterretning og indarbejdes som:

Københavns Kommunes arkitekturpolitik har fokus på, at nye bygninger og byrum skal bidrage til at skabe gode rammer for et mangfoldigt byliv, at bygningerne tænkes sammen med byrum og at bylivet påvirker udformningen af bygningerne. Den københavnske bygningskultur skal være levende og egenarten skal styrkes både gennem bevaring og ved at tilføje ny arkitektur af høj kvalitet. Arkitekturen skal, udover at være af høj kvalitet, også være miljømæssig

bæredygtig.

(ændring markeret med fed)

Ad. 11F.

Bæredygtighedsværktøjet er vigtigt redskab i Københavns Kommunes dialog med private bygherrer om større byudviklingsprojekter. Det foreslås derfor at indføje et nyt afsnit under 'Indsatser' i afsnittet 'København som metropol for grøn vækst' s. 35:

Bæredygtighedsværktøj

Bæredygtighedsværktøjet skaber grundlag for en kvalificeret dialog om hvordan bæredygtige løsninger kan indarbejdes i større byudviklingsprojekter. Værktøjet er beskrevet på www.kk.dk/bdv

Ad. 11G.

For at eksempelprojekterne fremstår så klare som muligt, er det nødvendigt at beskrivelserne kun indeholder det helt centrale, projektets hovedformål. Københavns Kommune arbejder med bæredygtighed og CO2 reduktion som en integreret del af alle Københavns byudviklingsprojekter. I forbindelse med multiarena sker det bl.a. med stationsnær lokalisering. Det er derfor ikke nødvendigt at nævne det eksplicit i forbindelse med beskrivelsen af de to projekter.

Ad. 11H.

Tages til efterretning. Sagen blev behandlet på TMU den 27. april, sag 31, hvoraf det fremgår, at der er et behov for at opstille op til 130 store vindmøller ud over dem i København for at nå klimaplanens målsætninger. Det foreslås derfor på s. 29 2. afsnit denne nye tekst:

København vil arbejde for at opføre ca. 130 store vindmøller.

(ændring markeret med fed)

Ad. 11I.

11F.

S.19 2. spalte, *Regler for fysisk planlægning:*

Forslag:

Det bør tydeligt fremgå af listen, at kommunens bæredygtighedsværktøj skal anvendes i større byudviklingsprojekter.

11G.

S. 24 Eksempelprojekt 1 Nørre Campus og s. 25 Eksempelprojekt 2 Multiarena:

Forslag:

Kan med fordel nævne, at vi her også har fokus på en bæredygtig byudvikling og på reduktion af udledning af CO2.

11H.

S. 29 1. spalte, *Verdens første CO2neutrale hovedstad:*

Forslag:

Der er i dag ikke lovhjælp til at kræve vindmøller.

11I.

<p>S. 29 <i>Vision:</i> Forslag: I Kommuneplanstrategi 2010 er der annonceret en grøn fremtidssikring af nye byudviklingsområder. Fx ved retningslinjer ved tilvejebringelse af plangrundlaget for Nordhavn, så miljøhensyn allerede på det tidspunkt indgår i dimensioneringen af forsyningsanlæg. Der opfordres til, at der redegøres for disse overvejelser i den indledende vision om ”København som metropol for grøn vækst”.</p> <p>11J. S. 29 Vision – den indledende målbeskrivelse Forslag: Præcisering</p> <p>11K. S. 29 1. spalte, <i>Verdens første CO2neutrale hovedstad:</i> Forslag: Der er i dag ikke lovhjælp til at kræve vindmøller.</p> <p>11L. S. 29 2.spalte, <i>Grøn mobilitet:</i> Forslag: Afsnittet bør suppleres med konkrete mål for cykler og fodgængere, jf. Handlingsplanen for Grøn Mobilitet.</p> <p>11M. S. 30, <i>Behov for partnerskaber</i> og s. 35, <i>Energirenovering af bygninger</i> Forslag: Dette eksempel bør udgå af kataloget over mulige partnerskaber, da grundlaget for en beslutning om dette endnu ikke er tilvejebragt og der derfor ikke er truffet beslutning</p>	<p>Tages til efterretning. Det foreslås indarbejdet ved at tilføje til teksten s. 29, 2. afsnit, næstsidsætning:</p> <p><i>Fjernvarmen fra henholdsvis Amagerværket og Avedøreværket skal i 2015 være 100 % biomassebaserede. København skal være klimasikret med grønne løsninger såsom grønne tage, lokal afledning af regnvand m.v., samt klimarenovering af kommunens bygninger. Energiløsningerne i Nordhavn understøttes med nye geografiske retningslinjer, der sikrer de nødvendige arealreservationer.</i></p> <p>Ad. 11J. Tages til efterretning. Det foreslås, at den nye tekst i manchetten på s. 29 er:</p> <p><i>Byudviklingen skal fortsat være bæredygtig, hvilket vil sige, at den miljømæssige, sociale og økonomiske samfundsudvikling går hånd i hånd.</i></p> <p>(ændring markeret med fed)</p> <p>Ad. 11K. Samme bemærkning som punkt H</p> <p>Ad. 11L. Tages til efterretning og indarbejdes med følgende teksttilføjelse:</p> <p><i>Målet for cykelområdet er, at halvdelen af alle københavnere cykler til arbejde eller uddannelse i 2015. Endvidere har København en målsætning om, at der er 20 % flere fodgængere i 2015.</i></p> <p>(ændring markeret med fed)</p> <p>Ad. 11M. Forvaltningen er af den opfattelse, at formuleringerne holder, da der fortsat arbejdes med energieffektiv gadebelysning og de kun fremstår som eksempler. Det er derfor ikke nødvendigt at lade eksemplet udgå.</p>
---	---

11N.

S. 34 1. spalte, *Kommunens indkøb skal fremme grøn innovation*

Forslag:

Sætning bør ændres, så den er i overensstemmelse med overskriften på afsnittet og handle om, at KK årligt indkøber for ca. 8,8 mia. kr.

11O.

S. 34 2. spalte, *Fremme af CO2-neutral energiforsyning*

Forslag:

Sende mere dækkende signaler om kommunens politikker og tiltag.

11P.

S. 35 1. spalte, *Energirenovering af bygninger*

Forslag:

Udskiftning af gadebelysningen falder udenfor et afsnit om energirenovering af bygninger og bør udgå.

Ændringsforslag til www.kk.dk/kp11 Retningslinjer**11Q.**

Retningslinje: *Bolig og byliv – indledende tekst:*

Forslag:

Præcisering

Ad. 11N.

Tages til efterretning. Det foreslås indarbejdet som ny tekst til indsats 4 på s. 34:

Med Københavns store offentlige budget, hvoraf en stor del går til indkøb, vil kommunen bruge disse indkøb strategisk til at fremme grøn innovation, dvs. både CO2-reduktion og udviklingen af nye grønne produkter. Dette kan være med til at give clean tech virksomheder et hjemmemarked.

(ændring markeret med fed)

Ad. 11O.

Forvaltningen er af den opfattelse, at den gældende formulering, er den mest korrekte. Det er kommunens strategi, at varmforsyningen i København skal baseres på fjernvarme. Gentagne beregninger har vist, at kollektiv varmforsyning i København i forhold til decentrale løsninger, er mere bæredygtige, både i forhold til CO2-udledning og samfundsøkonomi.

Ad. 11P.

Tages til efterretning. Det foreslås indarbejdet som ny tekst til indsats 8 på s. 35:

For at nå det ambitiøse mål om, at København skal være CO2-neutral i 2025, vil kommunen investere i energirenovering af egne bygninger. Herudover er der et behov for at indgå nye samarbejdsformer med private aktører om energirenovering af den øvrige bygningsmasse.

(ændring markeret med fed)

Ad. 11Q.

Tages til efterretning og indarbejdes som:

Københavnere skal leve et trygt og aktivt hverdagsliv med tidssvarende boliger, institutioner og skoler, byrum og kultur- og idrætstilbud. Byens

11R.

Retningslinje: *Boliger og byliv / Kulturarv / Udvikling af kulturmiljøer*

Forslag:

Et vigtigt signal til grundejere og bygherrer.

11S.

Retningslinje: *Energi og miljø / Affald / Lokal affaldssortering*

og

Retningslinje: *Energi og miljø / Forurennet jord og overskudsjord*

Forslag:

Ajourføring af betegnelse samt korrekt kildehenvisning

11T.

Retningslinje: *Boliger og byliv / Forebyggelse af støjgener*

bevaringsværdige bygninger og værdifulde kulturmiljøer skal skabe rammer for lokale identiteter i eksisterende og nye bykvarterer.

(ændring markeret med fed)

Ad. 11R.

Tages til efterretning og indarbejdes som:

I planlægningen af byudviklingen skal det sikres, at der også tages højde for områdets kulturhistoriske værdier og sammenhænge, så de væsentlige kvaliteter kan udnyttes som et aktiv og synliggøres til gavn for bevarelsen og oplevelsen af byens historie såvel som for identiteten i de omdannede byområder.

Den foretagne vurdering af kulturmiljøerne er oversigtlig. En endelig vægtning af kulturmiljøhensynet i forhold til andre faktorer vil foregå i en konkret, detaljeret planlægning eller byggesagsbehandling.

(ændring markeret med fed)

Ad. 11S.

Tages til efterretning og indarbejdes som:

*Der skal etableres **nærgenbrugsstationer** i de eksisterende byområder, hvor afstanden til genbrugsstationer mv. er stor. Der skal afsættes plads til lokal affaldssortering ved nybyggeri, byfornyelse og byomdannelse.*

og

*Udnyttelsen af de store mængder overskudsjord fra byens bygge- og anlægsprojekter skal forbedres og skal ske i overensstemmelse med **'Strategi for jorden i København'**.*

(ændring markeret med fed)

Ad. 11T.

Teksten svarer fuldstændig til indholdet af Kommuneplan 2009, idet dette tema ikke er revideret. Virksomhedsstøj administreres efter lovbestemte regler og ikke

<p>Forslag: Det er meningsforstyrrende at opdele i bymæssig omdannelse og nybyggeri. Retningslinjerne for både bymæssig omdannelse og nybyggeri skal, i givet fald, være de samme.</p> <p>Retningslinjen for virksomhedsstøj er helt gledet ud af den digitale kommuneplan, hvilket bør tilrettes i den endelige version.</p> <p>11U. Retningslinje: <i>Energi og miljø / Energiforsyning / vindmøller:</i> Forslag: Kommuneplanen korresponderer med ændringsforslaget den igangværende vindmølleplanlægning i forvaltningen.</p> <p>11V. Retningslinje: <i>Erhverv / virksomheder med særlige beliggenhedskrav / redegørelsen:</i> Forslag: Der er behov for at virksomheder, som direkte betjener byens funktioner (byggemateriale, affaldshåndtering, brændselsforsyning) fortsat får mulighed for at forblive i de nuværende erhvervsområder.</p> <p>11X. Retningslinje: <i>Overordnet byudvikling:</i> Forslag: De indledende bullits bør suppleres med en nyt punkt, der præciserer, at Københavns Kommunes bæredygtighedsværktøj skal anvendes i forbindelse med alle større byudviklingsprojekter.</p> <p>Ændringsforslag til www.kk.dk/kp11 Rammer</p> <p>Y. <i>Rammer: Områdetyper / særlige bebyggelsesforhold / tagfladers udformning og</i></p>	<p>af kommuneplanen, og indgår derfor ikke i Forslag til Kommuneplan 2011. Teksten vil derfor ikke blive ændret.</p> <p>Ad. 11U. Den revision af kommuneplanen, som foretages hvert fjerde år, indarbejder de i perioden vedtagne plantillæg. Revisionen kan dog ikke, som ved den foreslåede retningslinjeændring, indarbejde plantillæg, der er endnu ikke er politiske vedtaget, hvorfor teksten derfor ikke vil blive ændret. Tekstforslaget i selve redegørelsen ændres heller ikke, da det anbefalede forslag ikke vurderes at være klarere end det oprindelige forslag.</p> <p>Ad. 11V. Kommuneplanens retningslinier og rammer sikrer, at virksomheder som betjener byens funktioner (byggemateriale, affaldshåndtering, brændselsforsyning m.v.) fortsat kan lokaliseres hensigtsmæssigt i byen. Redegørelsen for virksomheders klassificering vurderes at være tilfredsstillende. Kommuneplanens bestemmelser er ikke til hinder for at eksisterende lovlige virksomheder kan videreføre deres aktiviteter.</p> <p>Ad. 11X. Oversigten opstiller Københavns Kommunes overordnede mål for byudviklingen. Den foreslåede bullit er ikke et overordnet mål, men et middel til at opnå fx bullit 'at sikre en bæredygtig byudvikling'. Teksten vil derfor ikke blive ændret.</p> <p>Ad. 11Y. Teksten vil ikke blive ændret, da overskriften vurderes at dække indholdet fint.</p>
---	---

udnyttelse:

Forslag:

Overskriften på retningslinjen forekommer misvisende i forhold til det faktiske indhold i retningslinjen.

Z.

Rammer: Generelle bestemmelser / friarealer

Forslag:

Korrekt teknisk formulering i henhold til Bygningsreglementet.

Æ.

Rammer: Områdetyper / Boliger / bebyggelsesregulerende bestemmelser

Forslag:

Korrekt teknisk formulering i henhold til Bygningsreglementet.

Ø.

Rammer: Områdetyper / særlige bebyggelsesforhold

Forslag:

Pulterrum kan ikke sidestilles med tekniske anlæg. Praxis i sagsbehandlingen er at pulterrum skal placeres i bygningen. Henvisningen bør derfor udgå af teksten.

Ad. 11z.

Tages til efterretning og indarbejdes som:

*I lokalplaner kan der endvidere optages bestemmelser om, at **opholdsarealer på hævede gårddek og tagterrasser kan indgå i friarealberegningen.***

Det samme gælder den del af de interne veje, der er forbeholdt fodgængere og cyklister.

(ændring markeret med fed)

Ad. 11Æ.

Tages til efterretning og indarbejdes som:

Bygningens øverste etage:

I lokalplaner kan der optages bestemmelser om udformning af tagetagen samt om dens udnyttelighed.

(ændring markeret med fed)

Ad. 11Ø.

Bemærkningen tages til efterretning ved at bestemmelserne om tekniske anlæg og pulterrum beskrives i selvstændige afsnit. Kommuneplanens tekst lyder herefter:

Tekniske anlæg m.v.

I lokalplaner kan den maksimale bebyggelsesprocent overskrides og friarealprocenten fraviges for den del af bebyggelsen som er fastlagt til tekniske anlæg, herunder anlæg til energiproduktion og -forsyning, bil- og cykelparkeringsanlæg og lignende.

Pulterrum m.v.

Å.

Rammer: *Områdetyper*

Ændringer fra J-områder til E-områder:

Forslag:

Når rammerne for bydelene ændres fra fx J til E-område bør det beskrives, hvilke konsekvenser det har for den eller de berørte virksomhed(er) i de givne områder. I bilag 4 til pkt. 4 på ØU's dagsorden den 22. marts 2011 kunne oversigten suppleres med en ekstra kolonne i skemaet om rammeændringer, hvor det fremgår, hvilke konsekvenser rammeændringen vurderes at have for miljøet

12. Tung trafik

Teknik- og Miljøudvalget besluttede på sit møde den 27. april 2011 ikke at vedtage et rutenet for lastbiler i København, og finder som konsekvens heraf, at retningslinjen om Tung Trafik i Forslag til Kommuneplan 2011 med tilhørende kortbilag og redegørelse ikke længere er relevant og bør udgå.

13. Biler, parkering, tomgangskørsel og Christiania

(protokolbemærkning af C, O og I)

Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance deler visionerne i kommuneplanen, men mener, at kommuneplanen skal tage højde for, at nogle københavnere er afhængige af en bil, for at få familieliv og arbejdsliv til at hænge sammen. Partierne mener ikke, at en trængselsafgift er en del af løsningen. Tværtimod mener partierne, at en trængselsafgift vil fungere som en ekstra skat på at færdes i København. Partierne mener i stedet, at Københavns Kommune skal bruge kræfterne på at få etableret en havnetunnel som en østlig omfartsvej, så trafik uden ærinde i City med fordel kan køre uden om byen. Det vil lette trafikken, støjen og forureningen i City.

Partierne mener endvidere, at der bør skabes flere parkeringspladser i konstruktion i København, så færre københavnere skal pendle rundt i brokvartererne for at lede efter en parkeringsplads efter endt arbejdsdag. Partierne ønsker derfor, at der skal fastsættes en højere parkeringsnorm, så der stilles krav om flere parkeringspladser i konstruktion i nybyggeri - både i Indre By og i brokvartererne. Partierne mener, at

I lokalplaner kan den maksimale bebyggelsesprocent overskrides og friarealprocenten fraviges for den del af bebyggelsen, der fastlægges til pulterrum og lignende.

Ad. 11Å.

Tages til efterretning. Der er to rammer under Amager Øst i diagrammet: Strandlodsvej 30-44 m.fl. og Amager Strandvej 20 – 64.

Følgende tekst tilføjes i skema ved de to ændringer fra J til E i den 3 kolonne: Området indeholder ingen virksomheder med væsentlig forurening (klasse 4-7). Eksisterende lovlige virksomhed vurderes at kunne fortsætte uhindret.

Ad. 12

Tages til efterretning og retningslinjen fjernes i Forslag til Kommuneplan 2011.

Ad. 13

Bemærkningen opdeles i nedenstående afsnit:

Angående trængselsafgift

På s. 23 i Forslag til Kommuneplan 2011 fremgår det blandt andet, at erfaringer fra andre storbyer viser, at etablering af en betalingsring kan reducere trængselen og øge fremkommeligheden væsentligt til gavn og glæde for både bilisterne, erhvervslivet og den kollektive trafik. På s. 25 indsats 3 fremgår det, at samarbejdet med 15 omegnskommuner peger på, at et betalingsringsystem med kamera og bizz system vurderes som det mest effektfulde med henblik på at øge fremkommeligheden. Endeligt ligger det i konceptet at overskuddet fra en betalingsring skal bruges til investeringer i infrastrukturen og den kollektive trafik og dermed til gavn for erhvervslivets vækstmuligheder og borgernes livskvalitet. Formuleringerne om trængselsafgift foreslås derfor fastholdt.

Angående havnetunnel

På s. 23 i Forslag til Kommuneplan 2011 fremgår det af indsats 2, at

der i kommuneplanen bør være en plan for, hvordan vi sikre et nødvendigt antal parkeringspladser til beboerne både i betalingszonerne, og i kvartererne uden for betalingsparkeringszonerne.

Partierne mener desuden, at kommunen mangler en plan for, hvordan kommunen vil håndtere udledning fra tomgangskørsel.

Endelig bryder partierne sig ikke om forherligelsen af Christiania, så længe politiet ikke kan færdes frit og uden stenkast på stedet!

Københavns Kommune i samarbejde med staten fortsat undersøger mulighederne for at etablere en østlig omfartsvej i form af en havnetunnel. Formålet er at forbedre tilgængeligheden til byen og bidrage til en aflastning af de indre bydele for gennemkørende biltrafik. Formuleringerne om en havnetunnel ligger derfor på linje med partiernes protokolbemærkning.

Angående parkering i konstruktion

Økonomiforvaltningen vurderer, at kommuneplanens parkeringsnormer sikrer et tilstrækkeligt antal p-pladser ved nybyggeri. Normerne sikrer således, at københavnere kan have en bil i tilknytning til deres bolig. Kommuneplanen regulerer ikke om p-pladser etableres i konstruktion, men kommuneplanens krav til en ejendoms friarealer skaber incitament til at etablere p-pladser i konstruktion/kælder, da det giver den bedste udnyttelse af den købte bygget.

Økonomiforvaltningen er enig i, at der blandt andet på brokvartererne er problemer med udbuddet af p-pladser. Da der er tale om meget lokale problemstillinger, vurderer forvaltningen imidlertid ikke, at kommuneplanen er det korrekte redskab at bruge til at løse problemstillingerne i disse områder. Der foregår i øjeblikket forhandlinger om en ny p-strategi, hvor der er fokus på at skaffe flere parkeringspladser. Det anbefales derfor, at man afventer resultatet af disse forhandlinger.

Angående tomgangskørsel

Økonomiforvaltningen har i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen en række indsatser for at minimere tomgangskørsel. I 1990 vedtog Borgerrepræsentationen et tomgangsregulativ, som bestemmer, at det i Københavns Kommune ikke er tilladt at lade et køretøj holde i tomgang i mere end 1 minut. Håndhævelsen af regulativet er en politimæssig opgave. Gentagne gange og senest i 2010 har Københavns Kommune lavet informationskampagner med henblik på at få bilister til at begrænse tomgangskørsel.

Et par gange årligt mødes Overborgmesteren og Teknik- og Miljøborgmesteren med Københavns Politi og forvaltningerne planlægges for at tomgangskørsel skal med på dagsordenen til et af de førstkommende møder i det regi.

Derudover er Teknik- og Miljøforvaltningen ved at vurdere muligheder og effekter ved skiltning omhandlende tomgangskørsel udvalgte steder i byen.

<p>14. Fordeling af trafikformer (protokolbemærkning af A) Socialdemokraterne mener, at målsætningen om en fordeling af ture på 1/3, 1/3 og 1/3 skal ses som Københavns Kommunes langsigtede mål for både den eksisterende by og for byudviklingsområderne. Afhængig af udbygningstakten i de forskellige byudviklingsområder, herunder navnlig hvor tidligt kollektive trafik og cykelinfrastruktur kan etableres, vil der være perioder, hvor trafikfordelingen ikke matcher målsætningen. Partiet mener dog, at 1/3, 1/3 og 1/3 skal fastholdes som det langsigtede mål gældende for hele byen.</p>	<p>Der vurderes derfor ikke at være behov for en selvstændig plan for udledning fra tomgangskørsel. Endeligt er det ikke et forhold som reguleres i kommuneplanen.</p> <p>Ad. 14 Økonomiforvaltningen henviser til forvaltningens bemærkning Ad. 5.</p>
<p>Børne- og Ungdomsudvalget</p> <p>1. De kommunale kerneydelser Udvalget finder det positivt, at forslaget til kommuneplan 2011 sætter fokus på den fortsatte udbygning af skoler og institutioner i København for dermed at imødekomme det voksende indbyggertal.</p> <p>Det er væsentligt at sikre en løbende kvalitetsudvikling af hele kerneydelserne, herunder at prioritere udviklingen af allerede eksisterende byområder samt generelt at skabe rammer for udvikling af kvalitative dagtilbud og skoler.</p> <p>2. Aktivitetsmuligheder, rekreative arealer og kulturtilbud Udvalget bemærker, at flere skoler allerede medvirker til at imødekomme udfordringen om at sikre flere aktivitetsmuligheder og kulturtilbud, der eventuelt supplerer hinanden. Fx har Ørestad City skole et folkebibliotek.</p> <p>Anlæggelsen af fx parker eller lignende fritidsarealer og rekreative områder bør ses i sammenhæng med daginstitutionernes og skolernes muligheder for at kunne</p>	<p>Ad. 1 Økonomiforvaltningen er enig i, at der generelt skal være rammer for udvikling af kvalitative dagtilbud og skoler både i den eksisterende by og i byudviklingsområderne. Kommuneplanen indeholder derfor indsatsen “Byggeri til byens børn”, der bl.a. omfatter knap 4.000 nye daginstitutionspladser frem mod 2015 i hele byen.</p> <p>Ad. 2 Økonomiforvaltningen anerkender, at Børne- og Ungeforvaltningen allerede medvirker til at skabe aktivitetsmuligheder ved udlåne skolernes faciliteter til foreninger m.v., ligesom nye projekter forsøger at sammentænke forskellige funktioner.</p> <p>Økonomiforvaltningen er enig i, at nye og eksisterende parker og rekreative områder bør ses i sammenhæng med daginstitutionernes og skolernes</p>

udnytte disse arealer. Her er lokale behov, arealernes indretning og afstanden mellem institutioner / skoler og rekreative områder centrale elementer.

3. Trygheden kan blive bedre

Udvalget bemærker, at Børne- og Ungeforvaltningen bidrager til byens tryghed via det almene forebyggende arbejde på skoler og i institutioner og klubber, og der arbejdes kriminalitetsforebyggende i forhold til opsøgende socialt arbejde, vejledning af udsatte unge og særlige skole- og fritidstilbud. Herudover samarbejder forvaltningen med de andre fagforvaltninger bl.a. ift. SSP, Helhedsplaner i udsatte boligområder, Socialrådgivere på skoler o.a. Betydningen af den samlede indsats er væsentlig, hvorfor det også fremadrettet er vigtigt, at have fokus på de nævnte kriminalitetsforebyggende og tryghedsskabende indsatser.

4. CO₂-udledningen og energiforbruget i byen

Udvalget bemærker, at Børne- og Ungeforvaltningen bidrager ved at opføre alle byggerier efter Energiklasse 1, hvilket betyder, at energiforbruget i bygningerne er meget lavt.

Konkrete anlægsprojekters bidrag til nedbringelse af energiforbruget bør generelt ses i sammenhæng med den specifikke anlægs- og driftsøkonomi samt hensynet til hverdagsbrug.

5. Øvrige bemærkninger

Udvalget bemærker, at der bør anlægges et bredere perspektiv omkring uddannelsesinstitutionernes virke og placering. København er en by, hvor børn og unge indgår aktivt i og får andel i byens fortsatte udvikling. 'Nørre Campus' er et godt initiativ, men der bør i højere grad være fokus på at betragte kommunen som en egentlig uddannelsesby, hvor der er et sammenhængende uddannelsessystem bestående af folkeskolen, ungdomsuddannelserne og de højere uddannelsesinstitutioner. Institutionernes og skolernes funktion som fødekilde til ungdomsuddannelserne og de højere uddannelsesinstitutioner bør fremhæves, herunder også kommunens profilskoler og profilinstitutioner samt en eventuelt kommende Europaskole.

muligheder for at udnytte disse arealer. Det bør ske gennem en løbende dialog mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen, Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen.

Ad. 3

Økonomiforvaltningen anerkender, at Børne- og Ungdomsforvaltningen allerede medvirker til at skabe højere tryghed i byen, kvarterer og boligområder. Økonomiforvaltningen har med etableringen af Center for Sikker By valgt at have en særlig fokus på de problemstillinger, som knytter sig til trygheden i byen.

Ad. 4

Økonomiforvaltningen tager bemærkningerne til efterretning.

Ad. 5

Økonomiforvaltningen er enig i, at et sammenhængende uddannelsessystem bestående af folkeskolen, ungdomsuddannelserne og de højere uddannelsesinstitutioner er vigtigt. Der foreslås derfor tilføjet nedenstående tekst til visionen for 'Viden og erhverv i København' som nyt 3. afsnit i anden spalte på side 21:

Københavns Kommune vil arbejde for at skabe et sammenhængende uddannelsessystem. Folkeskolerne er vigtige fødekilder til ungdomsuddannelserne og de højere uddannelsesinstitutioner. Profilskoler og -institutioner skal være med til at øge antallet af unge, der får en ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

1. Generelle overordnede bemærkninger

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget finder, at indholdet i Kommuneplanens hovedstruktur på en god, overskuelig og lettilgængelig måde kommer omkring de udfordringer og indsats, som kommunen står overfor. Udvalget noterer med tilfredshed, at en lang række af forvaltningens arbejdsområder og udfordringer er indarbejdet i forslaget. Dog finder udvalget, at betydningen af mangfoldighed og inklusion i storbyen, som en vigtig forudsætning for fremtidig vækst i et globaliseret samfund, bør fremgå eksplicit. (NB: Se bemærkning 5, protokolbemærkning fra B)

2. Stærkere fokus på særligt udsatte boligområder

Udvalget foreslår, at de koordinerede indsats for de særligt udsatte boligområder fremgår mere klart i kapitlet 'Et godt hverdagsliv i København'. Udvalget foreslår, at de områdebaserede indsatser og synergieffekterne ved en bredspektret indsats beskrives mere uddybende. Herunder kan der indarbejdes ønsket om en halvering af de særligt udsatte boligområder frem til 2020, jf. de såkaldte 'Initiativaftaler', der indgås med regeringen.

3. Monofunktionelle boligområder

Udvalget foreslår, at der til kapitlet 'Viden og erhverv i København' medtages et nyt indsatsområde med overskriften "Erhverv i monofunktionelle boligområder". Afsnittet foreslås formuleret i et samarbejde mellem involverede forvaltninger.

4. Strategi for systemeksport (protokolbemærkning fra A)

Socialdemokraterne nævner endvidere, at kommuneplanen både giver udvikling i København og er samtidig Københavns Kommunes mulighed for at eksportere den

Ad. 1

Økonomiforvaltningen er enig i, at mangfoldighed og inklusion er vigtige for at skabe en velfungerende og tryk storby. Det fremgår således af visionen for 'Et godt hverdagsliv i København' (side 13), at København skal være den mest inkluderende storby i Europa i 2015. Det foreslås endvidere at tilføje 'mangfoldig' til afsnittets manchete, der herefter lyder:

*I 2025 er København stadig en af verdens bedste byer at bo i, og fremstår som en tryk, inspirerende og **mangfoldig** by med sin helt særlige og unikke karakter med en blanding af gamle og nye bygninger, grønne åndehuller og mennesker i byens rum.*

(ændring markeret med fed)

Ad. 2

Teknik- og Miljøudvalget har i deres høringssvar fremført lignende kritik af beskrivelsen af indsats 2 og 4 på s. 18. og Økonomiforvaltningen har indarbejdet det, se TMU Punkt 6 og 11C.

Dette antages også at imødekomme forslaget fra Beskæftigelses- og Integrationsudvalget.

Ad. 3

Økonomiforvaltningen finder, at der ikke bør være et selvstændigt afsnit om erhverv i monofunktionelle boligområder. Det foreslås i stedet at tilføje en sætning om integration af erhvervsfunktioner m.v. i udsatte boligområder, jf. bemærkning 7b.

Ad. 4

Økonomiforvaltningen er enig og derfor har forvaltningen i samarbejde med andre forvaltninger og det internationalt anerkendte engelske konsulentfirma ARUP i foråret 2011 samlet en vifte af succesfulde og innovative grønne

know how og ekspertise, som Københavns Kommune gennem årene har udviklet. Derfor mener udvalget, at vi bør begynde på en strategi for systemeksport, der både kan sikre Københavns Kommune en plads i verden, bidrage til udvikling og forhåbentlig også vil give Københavns Kommune mange ressourcerstærke forbindelser og samarbejdspartnere internationalt.

5. Mangfoldighed og inklusion (protokolbemærkning fra B)

De radikale stillede følgende ændringsforslag til ændring af formuleringen ”Dog finder udvalget at betydningen af mangfoldighed og inklusion i storbyen, som en vigtig forudsætning for fremtidig vækst i et globaliseret samfund”, i høringssvaret:

Dog finder udvalget, at mangfoldighed og inklusion er betydningsfuldt for at udnytte storbyens ressourcer, så virksomheder yderligere kan bidrage til den fremtidige vækst.

6. Arbejdspladser til uddannede (protokolbemærkning fra O)

Udvalget nævner også, at Københavns Kommune for at bekæmpe fattigdom og sikre arbejdspladser til grupper, som er socialt udsatte og personer, som har svært ved at besætte ordinære højtuddannede jobs, skal sikre plads til virksomheder, som har brug for denne type arbejdskraft.

7. Anlægsinvesteringer (protokolbemærkning fra Ø)

Udvalget opfordrer Økonomiforvaltningen til at sikre, at de mange nye anlægsinvesteringer bruges til at sikre tilstrækkelige praktikpladser i overensstemmelse med BRs tidligere beslutninger.

8. Supplerende bemærkninger

Udvalget foreslår endvidere en række præciseringer og tekniske bemærkninger til Hovedstrukturen:

byløsninger i et nyt eksportkatalog - Copenhagen: solutions for Sustainable Cities. Med eksportkataloget viser vi, hvordan København har løst nogle af de udfordringer, som byer over hele verdenen slås med. Eksportkataloget skal være med til at skabe grøn vækst for danske virksomheder.

Ad. 5

Se bemærkning ad. 1, som også dækker over den ændrede formulering på baggrund af protokolbemærkningen

Ad. 6

Økonomiforvaltningen mener, at der fortsat er mulighed for virksomheder, der efterspørger denne type arbejdskraft. Københavns servicevirksomheder og hoteller bruger i høj grad personer, som har svært ved at besætte ordinære højtuddannede jobs, og der er ikke planmæssige problemer ved at indpasse dem mange flere steder i byen.

Antallet af hoteller i København vokser disse år – senest med åbningen af Norden største hotel i Ørestad: Bella Sky. Bella Sky markerer Danmarks og Københavns målrettede arbejde med at få verden til hovedstaden – fx flere kongresser og flere turister. Denne vækst generer også nye servicejobs for den af udvalgte omtalte gruppe.

Ad. 7

Det tages til efterretning og Økonomiforvaltningen bemærker i øvrigt, at spørgsmålet om praktikpladser blev behandlet i Kommuneplanstrategi 2010, hvor det blev understreget, at Københavns Kommune vil arbejde for at skabe flere praktikpladser til unge hos private leverandører til Københavns Kommune.

Ad. 8a

Økonomiforvaltningen finder, at behovet for at opkvalificere ledige i den erhvervsaktive alder udenfor arbejdsmarkedet er beskrevet i afsnittet 'Viden og

8a. Erhvervslivet, Innovation og Viden (s. 10)

Der bør indarbejdes tekst om opkvalificere ledige og borgere i den erhvervsaktive alder udenfor arbejdsmarkedet og fremme branchespredning blandt iværksættere med etnisk minoritetsbaggrund, jf. udfordringerne på side 22-23

8b. Behov for flere boliger (s. 14)

Betegnelsen ”funktionsmæssigt ensformige” bør uddybes/forklares, således at der i rene boligområder bør indpasses erhvervsfunktioner og arbejdspladser, som kan tiltrække folk fra det omgivende samfund og dermed skabe liv i disse områder.

erhverv i København’ på side 22. Der er ikke knyttet særlige indsatser til problemstillingen, som er vurderet relevant at medtage i kommuneplanens katalog over indsatser.

Økonomiforvaltningen indarbejder rådgivning til iværksættere med etnisk minoritetsbaggrund i indsats 6 på side 26 (tilføjelser er angivet med fed). Afsnittet foreslås herefter at lyde:

6. Rådgivning til vidensbaserede iværksættere og iværksættere med etnisk minoritetsbaggrund

*Vidensbaserede iværksættere skal have hjælp til forretningsplaner, finansiering, samarbejdsprojekter, internationaliseringsstrategier mv. Den hjælp giver kommunen med Københavns Erhvervscenter, hvis opgave er at forbedre servicen overfor iværksættere og erhvervsdrivende i Københavns Kommune. Kommunen gør det nemmere for virksomhederne at komme i kontakt med rette enheder og sagsbehandlere i kommunen samt yder erhvervsservice på engelsk. **Derudover har Københavns Erhvervscenter en særlig indsats overfor etniske iværksættere og virksomheder. Formålet er, at styrke kompetencer således at disse virksomheder i højere grad sikres overlevelse og vækst. Dette sker bl.a. i samarbejde med det nationale initiativ Etnisk Erhvervsfremme.***

(ændring markeret med fed)

Ad. 8b

Økonomiforvaltningen tager bemærkningen til efterretning. Der tilføjes en sætning i 4. afsnit på side 14 (tilføjelser er angivet med fed). Afsnittet foreslås herefter at lyde:

*Nogle af byens boligområder er arkitektonisk og funktionsmæssigt ensformige og ensidige i ejerformer og lejlighedsstørrelser. Der skal arbejdes med at skabe mere variation, **bl.a. ved at indpasse erhvervsfunktioner og arbejdspladser, der kan tiltrække besøgende fra andre områder og hermed bidrage til at skabe tryghed.** Endvidere er der boligområder i den eksisterende by med for mange små og gamle lejligheder, mens flere af de nye byområder har for mange store lejligheder set i forhold til ønsket om en mangfoldig by.*

8c. Trygheden kan blive bedre (s. 15)

Bør tilføjes vigtigheden af, at folk er i beskæftigelse eller under uddannelse.

8d. Trygheden kan blive bedre (s. 15)

”De socialt udsatte er f.eks. nogle af de mest utrygge i byens rum”. Kildeangivelse bør nævnes.

8e. Bland dig i byen, så bliver det nemmere at være københavnner (s. 19)

Formuleringen ”-med en fælles målsætning-” bør erstattes med ”-med en fælles vision om at København skal være den mest inkluderende storby i Europa i 2015.”

8f. Tryghed ved fælles hjælp (s. 19)

”Der findes i dag mere end 90 forskellige Sikker By aktiviteter, blandt andet: Exit program, Gadeplansarbejde, Hotspots på Nørrebro og Socialrådgivere på skolerne”. Omtalen bør efterfølges med sætning om at Københavns Kommune 1 gang årligt måler udviklingen af trygheden i København via Tryghedsindekset.

8g. Rådgivning til vidensbaserede iværksættere... (s. 26)

”Rådgivning til vidensbaserede iværksættere og engelsksproget erhvervsservice”: Der savnes en efterfølgende omtale af KEC’s indsats for iværksættere med etnisk minoritetsbaggrund.

(ændring markeret med fed)

Ad. 8c

Økonomiforvaltningen er enig i vigtigheden af, at utilpassede unge skal være i beskæftigelse eller under uddannelse for hermed at modvirke asocial adfærd, kriminalitet m.v. Forvaltningen finder dog ikke, at det er nødvendigt at påpege i den aktuelle sammenhæng.

Ad. 8d

Økonomiforvaltningen bemærker, at kommuneplanforslag ikke indeholder kildeangivelser. Den fremhævede sætning er imidlertid skrevet på baggrund af Socialministeriets udgivelse ’Byen som dagligstue? - Byfornyelse med plads til socialt udsatte’ fra 2010.

Ad. 8e

Tages til efterretning og indarbejdes som:

*8. Bland dig i byen, så bliver det nemmere at være københavnner
Bland dig i byen er et 3-årigt inklusionsprogram, der skal fungere som katalysator for Københavns Kommunes nye integrationspolitik. Programmet vil involvere 100 af byens aktører på tværs af byen. Formålet med programmet er at igangsætte en række initiativer med en fælles vision om, at København skal være den mest inkluderende storby i Europa i 2015.*

(ændring markeret med fed)

Ad. 8f

Økonomiforvaltningen bemærker, at det årlige tryghedsindeks allerede er nævnt i samme afsnit.

Ad. 8g

Der henvises til bemærkningerne til 8a.

Kultur- og Fritidsudvalget

1. Faciliteter på kultur og fritidsområder

Kultur- og Fritidsudvalget ønsker, at kultur- og fritidsaktiviteter skal indtænkes naturligt i planlægningen. Der skal etableres markante anlæg, der kan tiltrække besøgende, f.eks. Multiarenaen i Ørestaden.

2. Byens blå rum

Kultur- og Fritidsudvalget nævner, at der skal sikres mulighed for, at vandet aktivt kan anvendes, bl.a. ved at udvikle byens blå rum og skabe aktiviteter her.

3. Livskvalitet

Kultur- og Fritidsudvalget finder det centralt, at livskvalitet og sundt liv bl.a. bygger på gode kultur- og fritidstilbud.

4. Aktiviteter i parker og kirkegårde

Ad. 1

Planforslaget indeholder rige muligheder for at integrere kultur- og fritidsaktiviteter i størstedelen af byen. Således er kultur- og fritidsaktiviteter blandt de aktiviteter, der kan placeres i områder til boliger (B), blandede bolig og serviceerhverv (C), serviceerhverv (S) og offentlige formål (O). I B-, C- og S-områder kan man endog i lokalplaner hæve den maksimale bebyggelsesprocent med op til 10 ved kultur og fritidsaktiviteter. Desuden er der nye muligheder for midlertidige anvendelser herunder kultur og fritid bl.a. i perspektivområderne fx Refshaleøen.

Desuden er kultur- og idrætsanlæg sammen med skoler, daginstitutioner mv. med i investeringsredegørelsen og årlige handlingsplaner for fokuseret byudvikling.

Kultur og fritidsaktiviteter er beskrevet som en væsentlig del af 'Et godt hverdagsliv i København', med gode kultur- og fritidsaktiviteter og grønne åndehuller; flere aktivitetsmuligheder, rekreative arealer og kulturtilbud og bedre forhold for kultur og fritid.

Ad. 2 (Se også ad. 1)

Som nævnt i ad. 1. er der muligheder for kultur og fritidsaktiviteter i det meste af byen – og således også til aktiviteter tæt ved vandet. Kommuneplanens rammer dækker ikke vandområder, hvor projekter som f.eks. kajkruter, umiddelbart kan gennemføres uden rammeændringer. De kan dog kræve andre myndighedstilladelser.

Ad. 3

Forvaltningen er enig og mener allerede at have imødekommet udvalgets fokus på livskvalitet og et sundt liv med udfordringen 'Flere aktivitetsmuligheder, rekreative arealer og kulturtilbud' på s. 15 og indsats 5 'Bedre forhold for kultur og fritid' på s. 18.

Ad. 4 (Se også ad. 1)

Udvalget ønsker, at der tænkes i nye baner for udfoldelse. I parker og på kirkegårde ønskes der set på anvendelsen og mulighed for at indføre støttepunkter f.eks. små omklædnings- og foreningshuse.

5. Børn og unge

Der skal bygges flere idrætshaller og udvalget mener, at der fremover kun skal bygges skoler med fulde idrætshaller og tilstrækkelige udearealer.

6. Realisering af planen

Udvalget mener, at der skal reserveres arealer til kultur og idræt i efterfølgende lokalplaner og afsættes midler hertil.

Parker og kirkegårde ligger i O1-områder, offentlig formål til parker, herunder forlystelsesparker, legepladser, kirkegårde og andre grønne anlæg, sportsanlæg, kolonihaver samt tilhørende miljømæssige og publikumsorienterede servicefunktioner. Ifølge O-rammer kan der fastsættes bestemmelser om bebyggelse i O1-områder, hvor der kun må opføres de for arealets anvendelse fornødne bygninger og anlæg. Det er derfor i den konkrete byggesagsbehandling, at vurderingen om fx anlæg af omklædningshuse på en kirkegård, er forenelig med hovedanvendelsen, finder sted.

I nogle tilfælde, som fx med omdannelsen af det gamle kapel og krematorium på kanten af Bispebjerg Kirkegård til et Dansehus, er det endvidere muligt at anvende eksisterende bygninger til nye formål.

Ad. 5

Økonomiforvaltningen er enig i udvalgets betragtning om øget behov for faciliteter til børn og unge qua den forventede befolkningsudvikling. Idrætshaller kan placeres i områder til offentlige formål og i flere andre områdetyper. Det er således ikke planlægningsmæssigt noget til hinder for at placere idrætshaller sammen med skoler.

Ad. 6

Som nævnt i ad. 1 er kultur- og idrætsanlæg sammen med skoler, daginstitutioner mv. med i de årlige handlingsplaner for fokuseret byudvikling, hvis der skønnes behov herfor.

Økonomiforvaltningen bemærker endvidere, at beslutning om nye kultur- og fritidsanlæg træffes af politikerne ved det årlige budget og ikke i lokal- og kommuneplanlægningen.

Socialudvalget

1. Socialt udsatte og udsatte boligområder

Udvalget finder det positivt, at forslaget sætter fokus på socialt udsatte og udsatte boligområder samt mere livskvalitet for de socialt udsatte grupper. I lighed med Kommuneplan 2009 skabes der dermed fortsat opmærksomhed omkring manglen på boliger til de særligt udsatte grupper, og behovet for en fokuseret indsats i de udsatte boligområder.

2. Velfærdsteknologi

I lighed med udvalgets høringssvar til Kommuneplanstrategi 2010, er det dog fortsat udvalgets holdning, at planen bør have et større fokus på mulighederne for at skabe vækst og innovation gennem offentligt/privat samarbejde på det velfærdsteknologiske område. Udvalget mener, at området bør afspejles i konkrete initiativer.

Ad. 1

Økonomiforvaltningen deler synspunktet og henviser endvidere til bemærkning 11C til Teknik- og Miljøudvalgets forslag.

Ad. 2

Økonomiforvaltningen er enig med udvalget i nødvendigheden af velfærdsteknologi. En af forudsætningerne for at København kan blive en sundere by er, at kommunen indgår i samarbejder med erhvervslivet og forskningsinstitutioner.

Velfærdsteknologi er behandlet i afsnittet 'Viden og Erhverv i København', bl.a. som en del af Nørre Campus, der er et af områderne til fokuseret byudvikling. På Nørre Campus vil universitet, erhvervsliv og kommunen skulle samarbejde om udvikle, udveksle og udnytte viden, også på velfærdsområdet. For at tydeliggøre dette foreslås følgende tekst til beskrivelsen af Nørre Campus s. 24 indarbejdet efter sætningen ... *Fælles faciliteter giver forskere, studerende, myndigheder, virksomheder og iværksættere mulighed for vidensudveksling og mere uformelle mødeformer:*

Udviklingen af Nørre Campus vil være med til at styrke det velfærdsteknologiske område og gøre København til en sundere by. Samarbejdet med Københavns Universitet, Universitets- og Bygningsstyrelsen, Rigshospitalet m.v. sikrer, at den nyeste forskning bliver implementeret med det samme, hvilket er med til at gøre byens plejehjem, hospitaler mv. til nogle af de bedste og mest moderne.

(ændring markeret med fed)

Se endvidere Økonomiforvaltningens bemærkninger 1 og 2 til Sundheds- og Omsorgsudvalgets forslag, som også tilføjer konkrete initiativer i Forslag til Kommuneplan 2011.

Sundheds- og Omsorgsudvalget

1. Sundhedspolitikken 'Længe leve København'

For at integrere sundhedsopgaven i opgaveløsningen i alle forvaltninger, foreslår udvalget, at sundhedspolitikken 'Længe leve København' beskrives som en indsats i kapitlet 'Et godt hverdagsliv i København', og tilføjes de øvrige indsatser.

2. Sund vækst

Udvalget anbefaler, at der i Forslag til Kommuneplan 2011 fokuseres yderligere på sund vækst. Konkret foreslås, at sund vækst dagsordenen indarbejdes forskellige steder i kapitlet 'Viden og erhverv i København'.

Ad. 1

Det tages til efterretning og indarbejdes under en ny indsats på side 19:

Mere sundhed i hverdagen

Københavns Kommunes nye sundhedspolitik 'Længe leve København' tager udgangspunkt i, at københavnere levere kortere end andre steder i landet, at der er mange kronisk syge københavnere og at der er ulighed i sundhed. Det er nødvendigt at ændre på strukturer og rammer i byen, hvis der skal ændres markant på både københavnernes generelle sundhed og på den sociale ulighed i sundhed blandt københavnere.

Ad. 2

Det tages til efterretning og indarbejdes på side 21 i visionens afsnit 'Styrke innovation, viden og uddannelse', hvor der efter sidste afsnit foreslås tilføjet:

København skal i front indenfor forskning og innovation på sundhedsområdet bl.a. ved indsatser for strategiske partnerskaber mellem kommunen, private virksomheder og vidensinstitutioner, samt offentlig-privat innovation, og implementering af ny velfærds- og sundhedsteknologi.

Derudover tilføjes en ny indsats på side 27:

Sund vækst

Københavnernes sundhed er en forudsætning for vækst. Sund vækst handler om beskæftigelse, investeringer og viden. Vi satser på nye løsninger, som understøtter borgernes sundhed og får private virksomheder og forsknings- og uddannelsesinstitutioner til at bidrage til at løse de udfordringer, vi står overfor. Dermed er virksomheder og forsknings- og uddannelsesinstitutioner med til både at udvikle bedre og billigere offentlige ydelser, som gavner borgere, medarbejdere og den offentlige sektor – men også at udvikle nye produkter og services, som forbedrer virksomhedernes konkurrenceevne og skaber vækst i samfundet.

3. Aktive byrum

Udvalget opfordrer til, at københavnernes muligheder for at være fysisk aktive i byrummet understøttes mest muligt af Forslag til Kommuneplan 2011. Konkret foreslås, at et kriterium, der omhandler let adgang til bolignære, rekreative områder, integreres som en regel i afsnittet 'Regler for fysisk planlægning' i kapitlet 'Et godt hverdagsliv i København'.

4. Sundhedstilstand og arbejdsstyrken

Udvalget anerkender de nævnte tiltag i kapitlet 'Viden og erhverv i København' for at imødegå fremtidig mangel på kvalificeret arbejdskraft, men påpeger betydningen af medarbejdernes sundhedstilstand i forhold til forebyggelse og fastholdelse. Udvalget foreslår derfor, at der indarbejdes et afsnit herom i kapitlet 'Viden og erhverv i København'.

5. Tilgængelighed og fysisk planlægning

For at gøre byen tilgængelig for alle borgere, anbefaler udvalget, at ældres vilkår i alle forhold vedrørende den fysiske planlægning, medtænkes mere eksplicit. Konkret foreslås, at tilgængelighed for ældre indarbejdes i både beskrivelse af specifikke udfordringer og regler i kapitlet 'Et godt hverdagsliv i København'.

Ad. 3

Det foreslåede kriterium ligger allerede i kommunens retningslinjer for lokalisering af nye boliger i København, hvor der for familieboligers vedkommende stilles krav til bl.a. nærhed til rekreative områder.

Samtidig er det et vigtigt element i hensynet til sundhed i de fysiske omgivelser, jf. ad.1.

Ad. 4

Økonomiforvaltningen er enig med udvalget i betragtningerne om medarbejderes sundhedstilstand i forhold til forebyggelse og fastholdelse, men ser det som et biproblem i forhold til den overordnede problemstilling om mangel på kvalificeret arbejdskraft og kapitlets fokus på viden og erhverv. Forslaget indarbejdes derfor ikke.

Ad. 5

Reglen 'Bedre tilgængelighed for handicappede' dækker over bedre tilgængelighed for alle. Således vil der på alle niveauer stilles krav til bedre tilgængelighed i udviklingen af byen. Bl.a. har projektet 'By for alle' under Teknik- og Miljøforvaltningen ved Københavns Kommune, udarbejdet 7 dogmer, der skal hjælpe medarbejderne i kommunen og andre involverede på vej mod en bedre og mere tilgængelig by.

Økonomiforvaltningen tager udvalgets bemærkning til efterretning og indarbejdes på s. 19 under 'Regler for fysisk planlægning' med:

Bedre tilgængelighed for alle

*København skal være en fysisk tilgængelig by for alle. Derfor stiller kommunen krav til tilgængeligheden ved nye byggeprojekter. **Kommunen arbejder for at nedbryde eksisterende barrierer for blandt andet handicappede i byrummet, og at der ikke skabes nye barrierer i forbindelse med ombygning af gader, pladser og parker og ved nybyggeri.***

(ændring markeret med fed)

6. Plejehinstitutioner i hele byen

Hvad angår etablering af nye plejehinstitutioner og sundhedstilbud i kommunen, nævner udvalget nødvendigheden af det planmæssige grundlag, så der så vidt muligt sikres en ligestilling mellem alle kommunens alders- og brugergrupper over hele byen.

7. Nordhavn og ældre borgere

For at sikre den egnede boligmasse og plejetilbud til fremtidens flere friske og aktive ældre, foreslår udvalget at udviklingen af fremtidens boliger til ældre borgere samt fremtidens plejecentre, tænkes med i udviklingen af Nordhavn og at dette indarbejdes i kapitlet 'København som metropol for grøn vækst'.

8. Trængselsafgifter, parkeringspladser og tomgangskørsel

(protokolbemærkning fra C, O og I)

Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance deler visionerne i kommuneplanen, men mener, at kommuneplanen skal tage højde for, at nogle københavnere er afhængige af en bil, for at få familieliv og arbejdsliv til at hænge sammen. Partierne mener ikke, at en trængselsafgift er en del af løsningen. Tværtimod mener partierne, at en trængselsafgift vil fungere som en ekstra skat på at færdes i København. Partierne mener i stedet, at Københavns Kommune skal bruge kræfterne på at få etableret en havnetunnel som en østlig omfartsvej, så trafik uden ærinde i City med fordel kan køre uden om byen. Det vil lette trafikken, støjen og forureningen i City.

Partierne mener endvidere, at der bør skabes flere parkeringspladser i konstruktion i København, så færre københavnere skal pendle rundt i brokvartererne for at lede efter en parkeringsplads efter endt arbejdsdag. Partierne ønsker derfor, at der skal fastsættes en højere parkeringsnorm, så der stilles krav om flere parkeringspladser i konstruktion i nybyggeri - både i Indre By og i brokvartererne. Partierne mener, at der i kommuneplanen bør være en plan for, hvordan vi sikrer et nødvendigt antal parkeringspladser til beboerne både i betalingszonerne, og i kvartererne uden for betalingsparkeringszonerne.

Partierne mener desuden, at kommunen mangler en plan for, hvordan kommunen vil håndtere udledning fra tomgangskørsel.

Ad. 6

Planforslaget indeholder rige muligheder for at indpasse plejehinstitutioner og sundhedstilbud i størstedelen af byen. Således er plejehinstitutioner og sundhedstilbud blandt de aktiviteter, der kan placeres i områder til boliger (B), blandede bolig og serviceerhverv (C), serviceerhverv (S) og offentlige formål (O) og der er planmæssigt ingen problemer ved at sikre en ligestilling henover bydelene.

Ad. 7

Én af visionerne for Nordhavn, er at det skal blive en blandet bydel med københavnere i alle livsfaser. Blandt andet vil det nye krav om en vis andel små boliger i byudviklingsområderne bidrage til, at der også vil være boliger egnede til ældre og singler.

Ad. 8

Der henvises til Økonomiforvaltningens bemærkning til Teknik- og Miljøudvalget punkt 13, som har samme protokolbemærkning.

LOKALUDVALG I KØBENHAVNS KOMMUNE

Resumé	Økonomiforvaltningens bemærkninger
<p>Amager Øst</p> <p>1. BYDELSPLANFORSLAG – DEN BLÅ STI</p> <p>Lokaludvalget påpeger, at et enkelt af Amager Øst Bydelsplans nævnte projekter til at optimere de rekreative oplevelser for borgere i lokalområdet (Den Blå Sti) ikke er muligt med det foreliggende Forslag, og udvalget har derfor en række Forslag til ændringer af planens rammer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gasbeholder-grunden (i planen T2) foreslås ændret til et område for rekreative formål (O). Dette flugter også med den nuværende benyttelse af grunden. • Området nord for Gasbeholder-grunden, der i planen er beskrevet som et havneanlæg (H1), ønskes ligeledes omdannet til et område med rekreative formål (O). • Området imellem Kløvermarken og vandet inden for Prøvestenen, der i planen er betegnet som industriområde (J1) ønskes omdannet til et område med blandet erhverv. • Dog med det yderste bælte mod vandet ændret til et område til rekreative formål (O). Også her vil denne ændring være mere lig brugen i dag, end planens rammer. • Det vil ligeledes være ønskeligt, hvis der kunne strække sig bånd af rekreative områder fra Kløvermarken til vandet. • Til sidst ønskes at den inderste del af Margretheholmen i planen foreslået som teknisk anlæg (T) ændres til rekreative formål (O). 	<p>Ad. 1</p> <p>Flere lokaludvalg henviser til projekter i de udarbejdede bydelsplaner som argument for, at projekterne bør indarbejdes i kommuneplanen eller sikres realisering. Sammenhængen mellem bydelsplaner og anden planlægning i Københavns Kommune er, for det første at Borgerrepræsentationen har besluttet, at bydelsplanerne skal ligge som bilag til kommuneplanen. For det andet sikres sammenhæng mellem kommuneplan og bydelsplaner ved koordinering af udfordringer og temaer i kommuneplanen med temaer og projekter i bydelsplanerne.</p> <p>På den måde tjener de til inspiration til borgere, politikere, forvaltninger mv. Mange af bydelsplanernes projekter kan realiseres uden at de indarbejdes mere specifikt i kommuneplanen, mens projekter som kræver finansiering, kun kan realiseres i det omfang Borgerrepræsentationen eller andre, beslutter sig at afsætte midler hertil.</p> <p>Forslaget om at ændre de nævnte rammeområder til O1-områder (til rekreative formål mv.) samt til et E-område (til blandet erhverv) er i konflikt med kommunens overordnede planlægning for området.</p> <p>Københavns Kommune fastlægger en rækkefølge for byudvikling af områder med et større omdannelsespotentialer (over 50.000 etagemeter). Rækkefølgen</p>

omfatter desuden mindre arealer, der indgår i en større sammenhæng eller har væsentlig betydning i forhold til byens overordnede udvikling. Store dele af arealerne i de nævnte delområder er i kommuneplanen udlagt som byudviklingsområde – det vil sige udlagt til senere byudvikling.

Søterritoriet er ikke omfattet af kommuneplanens rammer, hvorfor en sejlroute vurderes at kunne realiseres uden rammeændringer. Den kan dog kræve andre myndighedstilladelser. Der er imidlertid ikke fundet finansiering til en sådan rute og evt. udgravninger, og den vil derfor kun kunne realiseres såfremt der findes midler hertil.

Ad. 2

Enkelte steder omkring i byen er der i Forslag til Kommuneplan 2011 ændret rammer for et område fra J til E. Aktuelt er de af lokaludvalget refererede områder i kommuneplanen udlagt til et byudviklingsområde (se ad. 1) og de indeholder virksomheder med forurening i klasse 4 og 5-niveau, hvilket ikke er umiddelbart foreneligt med mere blandet brug af erhverv, boliger og værksteder.

Derfor er forvaltningen ikke indstillet på eventuelt at ændre rammerne for området, førend en langsigtet plan er tilvejebragt.

Ad. 3

Prøvestenen har en lokalisering og funktion i København, som ikke kan erstattes andre steder. Prøvestenen er endvidere i Miljøministeriets Fingerplan, der koordinerer by- og trafikplanlægning i hovedstadsområdet, udpeget til virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Der er derfor ikke planer for at afvikle Prøvestenen, da området endnu ikke er planlagt som byudviklingsområde. Endeligt skal det påpeges, at byudvikling på det nordøstlige Amager, sammen med Prøvestenens nuværende funktion, er muligt.

2. RAMMEÆNDRINGER

Lokaludvalget ønsker desuden, at de tre områder imellem Prags Boulevard og Kløvermarken, der i planen ligeledes er fastsat til industri (J), hvor det er muligt ændres til blandet erhverv (E).

Udvalget nævner, at det er klar over, at det ikke er muligt at omdanne hele området, men mener at det vil være en fordel at ændre rammen delvist, så det passer bedre til den benyttelse af området, man ser der i dag.

Afslutningsvist henstiller udvalget til at områdernes muligheder for boligbyggeri udnyttes optimalt (40 %). Særligt ønskes at hele området blev et kludetæppe af kreative erhverv, boliger og værksteder.

3. PRØVESTENEN

Lokaludvalg nævner, at det går ind for en afvikling af Prøvestenen. Udvalget ser det som et nødvendigt tiltag i forhold til byudvikling i det nordøstlige Amager, at brændstofstankene flyttes og grunden oprenses.

Amager Vest

1. REGIONALT SAMARBEJDE

Lokaludvalget nævner, at de på mange måder kan se det fornuftige i at fremhæve relationen til Malmø/Region Skåne så tydeligt som planen gør det. Udvalget undres dog over, at man tilsyneladende har lagt fingerplanen bag sig og ikke længere diskuterer Københavns rolle i Region Hovedstaden. Her er stadig åbenlyse sammenfald i interesser mellem Københavns Kommune og nabokommunerne.

2. HAVNETUNNEL

Lokaludvalget nævner, at det savner en stærk forbindelse mellem Nordhavn og Vestamager, som kan opnås med en havnetunnel, der vil lede transittrafikken mellem nord for København og lufthavnen og forbedring af den lokale infrastruktur. Det vil bidrage til at sænke CO2-udledningen og samtidig øge den livskvalitet, som er et af Københavns helt store kvaliteter i dag.

3. SIKKER BY

Lokaludvalget deler visionen om at skabe en tryk og inkluderende by. Udvalget ønsker dog at se flere praktiske og konkrete målsætninger, når det kommer til at gøre visionen til virkelighed. Lokaludvalget påpeger, at kommunen forsøger at klemme billige almene boliger ind på nogle få overskydende arealer i allerede udsatte boligområder (eksempelvis Sundholm Syd, Sundbyvang og Sundbygaard).

Ad. 1

Det nye fokus på samarbejdet med Malmø skal ikke tolkes, som om Københavns Kommune har lagt Fingerplanen bag sig. København har fortsat en række regionale initiativer i gang med fokus på Region Hovedstaden. Det er de internationale konkurrencemæssige fordele København får med et øget samarbejde med Malmø, der har betonet netop denne relation.

På fx det trafikale område står København sammen med en række kommuner om ønsket om trængselsafgifter for at reducere antallet af biler ind i København.

Ad. 2

Københavns Kommune har stadigvæk en ny havnetunnel som høj prioritet, selvom der også er et øget fokus på den faste forbindelse mellem København og Malmø.

Ad. 3

Et boligpolitisk værktøj for at skabe en tryk og inkluderende by er at undgå homogenitet i fx ejerformer, når der skal udbygges nye byområder. Derfor er det kommunens politik så vidt muligt at understøtte blandede ejerformer. Kommuneplanen kan imidlertid ikke regulere ejerformer, kun anvendelse og bebyggelsesprocent. Det er således kun på kommunalt ejede grunde, at kommunen kan sikre blandede ejerformer ved at opdele og sælge grundene, så der både opføres alment og privat boligbyggeri.

Økonomiforvaltningen er af den opfattelse, at netop AlmenBolig+ giver en mulighed for at igangsætte ensidige områder, der ellers ikke umiddelbart tiltrækker investeringer med byggeri af fx private boliger. Kommunens udvikling af fx Sundholm Syd opdeler derfor udviklingen af grunden i to etaper med Almen Bolig+ som den første, der siden hen kan tiltrække en større andel private boliger.

4. BLÅ OG GRØNNE KVALITETER

Lokaludvalget fremhæver dets ønske fra bydelsplanen for Amager Vest om at udbygge havnepromenaden, så man kan gå langs vandet på hele strækningen fra Langebro til Sjællandsbroen – også i det kommende Havnestaden Syd.

Lokaludvalget gentager endvidere fra Bydelsplanen for Amager Vest, at en boligudbygning i Byparken i Ørestad City ville have en god effekt ved at lukke parken af mod den firesporede Center Boulevard.

5. HELHEDSPLEANER OG UDSATTE BOLIGOMRÅDER

Ad. 4

Flere lokaludvalg henviser til projekter i de udarbejdede bydelsplaner som argument for, at projekterne bør indarbejdes i kommuneplanen eller sikres realisering. Sammenhængen mellem bydelsplaner og anden planlægning i Københavns Kommune er, for det første at Borgerrepræsentationen har besluttet, at bydelsplanerne skal ligge som bilag til kommuneplanen. For det andet sikres sammenhæng mellem kommuneplan og bydelsplaner ved koordinering af udfordringer og temaer i kommuneplanen med temaer og projekter i bydelsplanerne.

På den måde tjener de til inspiration til borgere, politikere, forvaltninger mv. Mange af bydelsplanernes projekter kan realiseres uden at de indarbejdes mere specifikt i kommuneplanen, mens projekter som kræver finansiering, kun kan realiseres i det omfang Borgerrepræsentationen eller andre, beslutter sig at afsætte midler hertil.

Ifølge lokalplanen for Artillerivej Syd skal grundejer etablere offentlig adgang langs havnefronten, når grundejer bygger i området. Etablering af promenaden sker således i takt med nybyggeriet. I området ved roklubberne og Nokken, hvor der ikke sker byomdannelse, kan der ikke på samme måde stilles krav om etablering af promenade. Københavns Kommune har på nuværende tidspunkt ikke planer om etablering af promenade på strækningen. Der er dog igangsat en lokalplanlægning for Nokken, hvor forbedringer af den offentlige adgang kan indgå.

Længere mod syd findes der allerede en offentlig sti på strækningen, hvor det er muligt at gå og cykle langs vandet. Københavns Kommune har ikke planer om at udbygge denne sti.

Københavns Kommune har tilbage i 2000 med lokalplanen Ørestad City Nord lokalplanlagt området. Den gældende lokalplan giver ikke mulighed for boligudbygning i Byparken og det er By & Havn som grundejer, der står for færdigudbygningen af Ørestad City.

Ad. 5

Boligsociale helhedsplaner er resultatet af et samarbejde imellem

Lokaludvalget nævner, at kommunen bør tænke ud over de udsatte boligområder og inddrage naboområder, når der skal laves nye helhedsplaner.

I den sammenhæng fremhæves projektet Bydelens Sti fra Amager Vest Bydelsplan, der har som formål at skabe en ny stærk cykel- og fodgængerforbindelse fra Islands Brygge gennem Ørestad Nord over Sundholm og Urbanplanen for at ende i Ørestad. Målet er, at beboerne i Amager Vest får øjnene op for kvaliteterne i deres nabobykvarterer.

6. VIDEN OG ERHVERV

Lokaludvalget bemærker i forhold til Copenhagen Campus' vision at opføre 1.500 ungdoms- og forskerboliger på Carlsberg., at de finder det mere oplagt at placere flere boliger i Ørestad, på Islands Brygge eller som en del af Søndre Campus.

Samtidig peger de på behovet for flere små lokaler til opstartsvirksomheder, så ungdoms- og forskerboliger med fordel kunne suppleres af væksthuse som 5te UnIT (i Ørestad Nord) for at understøtte muligheden for at nye IT- og medievirksomheder opstår i direkte forlængelse af studieprojekter og i tæt samarbejde med universiteterne og Danmarks største medievirksomhed DR.

7. FORENKLING AF RAMMERNE

I forbindelse med forenkling af rammerne i kommuneplanen, nævner lokaludvalget, at de små lommer af håndværks- og produktionsvirksomhed, eksempelvis autoværkstederne på Lossepladsvej, ønskes bevaret.

8. SUPER BIBLIOTEKER

Lokaludvalget bemærker, at det ikke ønsker, at det nye fokus på at opføre og udbygge superbiblioteker, får den konsekvens at de mindre biblioteker nedlægges.

Landsbyggefonden, almene boligorganisation og Københavns Kommune. Dermed er helhedsplaner begrænset til den almene boligmasse. Københavns Kommunes initiativ fra 2010 – Handlingsplaner – tager fat på et større område, og ser fx et udsat boligområde i en større sammenhæng.

I forhold til projektet Bydelens sti bemærker Økonomiforvaltningen, at det ligger uden for kommuneplanens ressort at kortlægge nye stiforbindelser og den evt. rækkefølgeplanlægning af sådanne.

Ad. 6

Der er i Forslag til Kommuneplan 2011 udlagt mulighed for opførelse / omdannelse af op til 3.000 ungdomsboliger i kommunen i planperioden. Disse kan placeres mange steder i byen, såfremt det er i et bymæssigt tæt bebygget område, stationsnært og/eller placeret tæt på en videregående uddannelsesinstitution. Det vil sige, at der er rig mulighed for en bygherre at opføre flere ungdomsboliger på de af lokaludvalget foreslåede lokaliseringer – også i sammenhæng med væksthuse.

Ad. 7

Forenklingen af rammerne i Forslag til Kommuneplan 2011 indeholder ikke en indskrænkning af de anvendelsesmuligheder som er fastlagt i Kommuneplan 2009. Lovligt eksisterende virksomheder kan således videreføres.

Ad. 8

Kultur- og Fritidsforvaltningen (KFF) har i 2009/2010 gennemført en række administrative sammenlægninger af lokale kultur- og fritidsinstitutioner. På baggrund af de positive erfaringer fra disse sammenlægninger har Kultur og Fritidsforvaltningen besluttet, at der gennemføres yderligere sammenlægninger. Sammenlægningerne vil i nogle tilfælde betyde, at mindre biblioteker nedlægges og i andre tilfælde, at administrationen varetages af det nye bibliotek. Sammenlægningerne har både til formål at skabe stordriftsfordele og synergieffekter ved samlokalisering forskellige kommunale tilbud, men også at hente effektiviseringsbesparelser.

9. MULTIARENA

Lokaludvalget finder det beklageligt at multiarenaen præsenteres, som om den er finansieret, mens de mange mindre tiltag på kultur- og fritidsområdet ikke er fremhævet. Vi mener derfor, at Multiarenaen bør suppleres af et vandkulturhus og mindre boldbaner, som har været en mangelvare i vores bydel i mange år. Samtidig vil vi gentage vores holdning om, at der afsættes penge til opførelse og drift, når der udlægges områder til offentlige formål.

10. CO₂ REDUKTION

Lokaludvalget nævner, at Forslag til Kommuneplan 2011 fremhæver Nordhavn som et ”grønt laboratorium”. Udvalget påpeger, at der aldrig vil blive tale om en CO₂-reducerende plan, da området i forvejen ikke har et stort energiforbrug. Den indsats der ville have størst betydning, er en energirenovering af den eksisterende bygningsmasse, fx de tusinder af 50-100-årige villaer, der dækker en stor del af Amager samt det bestående etagebyggeri.

11. GRØN MOBILITET

Lokaludvalget deler Forslag til Kommuneplan 2011's ambition om at få flere københavnere over på cyklen hver dag. Men udvalget savner, at dette mål følges op af investeringer i bedre cykelforbindelser og ikke mindst bedre parkeringsmuligheder i både bolig- og erhvervsområder. Udvalget finder det er vigtigt at fremhæve gode eksempler fra andre byer – fx en betalingsring som i Stockholm og delebiler – og ikke kun de mest ambitiøse planer.

Endvidere nævner lokaludvalget, at kommunen selv reserverer pladser til delebiler i Københavns bydele. Men i Ørestad, hvor parkeringen er udliciteret, finder

Ad. 9

Multiarenaen præsenteres som et ’eksempelprojekt’ i Forslag til Kommuneplan 2011, og skal læses som et sådant. Når det placeres i afsnittet ’Viden og erhverv’ er det for at fremhæve en multiarenas erhvervsmæssige gevinst for København.

Økonomiforvaltningen bemærker endvidere, at det er i det årlige kommunale budget og ikke i kommuneplanen, at der prioriteres finansiering til fx opførelse og drift af kommunale anlæg.

Ad. 10

Lokaludvalget har ret i, at der er mere CO₂-reduktion at hente i den eksisterende by end ved fx Nordhavn. Men det er ikke et spørgsmål om enten eller. Planlægningen af et nyt stort byområde som Nordhavn giver en unik mulighed for at indarbejde bæredygtige løsninger fra start, der dels kan bidrage til at reducere CO₂-udslippet i Nordhavn og dels i resten af byen. F.eks. arbejdes der på at etablere et stort varmelager i Ydre Nordhavn, der vil medføre energibesparelser i den kollektive varmforsyning til hele byen. Københavns Kommune energirenovierer egne bygninger, og rådgiver private boligejere om, hvordan de bedst kan gøre det samme.

Endeligt skal det i forhold til byudvikling versus den resterende by fremhæves, at kommuneplanen som dokument ikke kan pålægge hvad private boligejere skal gøre ved deres eksisterende bolig, men derimod lægger rammer for hvordan kommunens lokalplanlægning af nybyggeri skal være.

Ad. 11

Der gøres historisk meget for cykelforholdene i København disse år. I perioden 2006-2010 var der afsat 1/4 milliard i kommunens budget til massive investeringer på cykelområdet.

Der er lige så mange cykler som borgere i København. Og selv om cykler tager meget mindre plads op end biler, fylder de alligevel godt i gaderne. Derfor bliver der gjort en stor indsats for, at cyklisterne har gode parkeringsmuligheder overalt. Både som erhvervsdrivende og beboer i København, kan man ansøge kommunen om at få opstillet et cykelstativ for at forbedre parkeringsforholdene i den

udvalget ikke, at man har gjort nogen indsats for at sikre plads til delebiler. Da Ørestad har en meget høj parkeringsnorm, er det for dyrt for delebilsselskaberne at etablere sig i kvarteret.

12. PARTNERSKABER OM ENERGISYSTEMER

Lokaludvalget fremhæver den store realpolitiske udfordring, det er at sænke energiforbruget. Ønsket om at fremme CO2-neutral energiforsyning og skabe partnerskaber om energisystemer hænger sammen, men i modsat rækkefølge end den, der præsenteres. Hvis ambitionen eksempelvis er at renovere hele belyningsstrukturen i København, vil det jo have det resultat, at el-udbydere vil sælge langt mindre strøm.

Udvalget mener derfor, at der er nødt til at være nogle meget håndgribelige incitamentter til selskaberne for at få dem med om bord og nævner geotermisk energi som et strålende supplement til de forestående vindmøller på Vestamager.

13. FOKUSERET BYUDVIKLING

Lokaludvalget bakker op om den fokuserede byudvikling og de dertilhørende handlingsplaner, men finder ikke at de otte udpegede handlingsplanområder udviser tilstrækkeligt tydelig prioritering i forhold til udviklingsrækkefølgen. Lokaludvalget betoner derfor vigtigheden af at fremlægge handlingsplanområderne sammen med rækkefølgeplanlægningen og anbefaler i øvrigt at teksten om den fokuserede byudvikling strammes op hermed, så det ikke opfattes som investorenes katalog over, hvor de kan placere deres penge.

I forlængelse heraf udtrykker lokaludvalget undren over, at Amager Fælledkvarteret tilsyneladende er i spil til udvikling i den kommende periode, men håber på, at det fortsat er kommunens og By & Havns politik at færdiggøre Ørestad Syd inden der åbnes op for byggeri i Fælledkvarteret.

eksisterende by.

Parkeringspladser til delebiler er ikke et forhold, der kan reguleres i kommuneplanen.

Ad. 12

Økonomiforvaltningen er bevidst om den problematik lokaludvalget nævner i det mere konkrete arbejde med at skabe partnerskaber. Beskrivelsen af partnerskaber i Forslag til Kommuneplan 2011 skal læses på det relativt overordnede niveau, det er på.

Ad. 13

Rækkefølgeplanen angiver hvornår større områder i København kan udvikles, og er således kommunens overordnede styringsredskab for byudvikling. Handlingsplanerne konkretiserer aktuelle anlæg og investeringer i en række udvalgte områder. Det skal sikre, at der skabes synergi og koordination mellem offentlige og private indsatser. De otte handlingsplanområder skal derfor ikke forstås som en uprioriteret liste over mulige investeringsarealer, men snarere en konkretisering af, hvor langt netop disse områder er.

Rækkefølgeplanen, som Borgerrepræsentationen med Kommuneplan 2009 vedtog, muliggør, at udviklingen af Amager Fælled Kvarter kan påbegyndes i 1. del af planperioden. Det fastholdes i Forslag til Kommuneplan 2011. Det er naturligt, at udviklingen af området vil afhænge af udbygningstakten af de øvrige arealer i Ørestad. Handlingsplanen for Ørestad prioriterer således store investeringer i skole og børneinstitutioner i Ørestad Syd.

Christianshavn

1. TRAFIK

Lokaludvalget påpeger, at en række trafikbegreber er ikke nærmere defineret. Det betyder for det trafikpolitiske område, at spørgsmålene om den tunge trafik, de store turistbussers adgangsforhold, stillegader men også håndtering af cykelstier i områder med andre former for intensiv let trafik (Christiania) ikke nævnes.

2. MILJØ OG VANDKVALITET

På det miljømæssige område mener lokaludvalget tilsvarende, at der mangler en række præciseringer af de opstillede miljømål. Lokaludvalget vil gerne have en præcisering af udviklingen af havne- og kanalvandene hvad angår renhed, bedre vandgennemstrømning ved hjælp af åbninger af dæmninger m.v. som kan stimulere fritidslivet på vandet, og hvor der i Christianshavns nærområde kunne udvikles flere steder til glæde for vandkvaliteten og fritidslivet.

3. VOLDANLÆGGET

Lokaludvalget frygter, at voldene på Christianshavn får en hårdhændet tilbagevenden til det udseende, som voldene havde den gang de tjente rent militære formål. Lokaludvalget ønsker at bevare den halvville natur på Christianias voldanlæg.

Ad. 1

Forslag til Kommuneplan 2011 er opdelt i en trykt del og en digital del. Det er korrekt, at der ikke står meget om trafikbegreber og trafikpolitik i den trykte del. Den digitale del findes på [www.kk.dk/Kommuneplan 2011](http://www.kk.dk/Kommuneplan_2011), hvor man under retningslinjerne kan se mere konkret om en række trafikpolitiske områder. Såfremt lokaludvalget fortsat har spørgsmål om Københavns Kommunes trafikale målsætninger og retningslinjer, er det velkommen til at rette henvendelse til Økonomiforvaltningen eller Teknik- og Miljøforvaltningen.

Ad. 2

Forslag til Kommuneplan 2011 beskæftiger sig ganske rigtigt med de overordnede miljømæssige mål. Man kan se mere end i den trykte del på [www.kk.dk/Kommuneplan 2011](http://www.kk.dk/Kommuneplan_2011) under retningslinjeemnet 'Energi og miljø'. Det skal dog bemærkes, at kvalitetsmål for vandområder ikke længere er en kommunal kompetence. Kvalitetsmålene fastlægges i de statslige vandplaner, og først når disse er tilvejebragt, kan kommunen udarbejde konkrete planer for de handlinger, der er nødvendige for at nå kvalitetsmålene. Den statslige vandplan for København har været i høring, men færdiggøres først senere i år.

Københavns Kommune arbejder med at etablere en eller flere gennembrydninger af dæmninger på Christianshavn til gavn for både fritidssejls og vandgennemstrømning.

Ad. 3

Christianias voldanlæg administreres af Slots- og Ejendomsstyrelsen. Kommuneplanen udpeger såvel voldanlægget (Fæstningsringen) som Christiania som værdifulde kulturmiljøer. Kommunen vil arbejde for en udvikling, der så vidt muligt tilgodeser hensynet til såvel de væsentlige kulturhistoriske interesser som det naturmæssige potentiale. Økonomiforvaltningen opfordrer til dialog med Slots- og Ejendomsstyrelsen og er bekendt med lokaludvalgets henvendelse dertil.

4. MANGFOLDIGHED

Lokaludvalget ønsker at understrege betydningen af social og kulturel mangfoldighed som en selvstændig værdi for udviklingen af København. Udvalget nævner, at det med befolkningssammensætningen i de nye bydele bliver så meget desto vigtigere at fastholde målsætninger omkring kulturel og social mangfoldighed i de eksisterende byområder, ikke mindst Christianshavn. Bl.a. ønsker udvalget, at udvikle et byliv med muligheder både for det organiserede og det spontane liv uden, at de kommercielle interesser begrænser det væsentligt.

I forlængelse heraf nævner udvalget, at både Malmø og København står overfor et alvorligt problem med stigende fattigdom og marginalisering af store befolkningsgrupper især i udsatte boligområder i begge byer. Den negative udvikling rammer især de svageste i samfundet nemlig børnene og de unge, som risikerer at blive marginaliseret gennem hele livet. Det er en bekymrende negativ udvikling som begge byer må anstrenge sig for at modvirke hver for sig og i fællesskab.

5. NÆRHED

Lokaludvalget påpeger, at nærhed er væsentligt for borgerne. Det giver tryghed og god livskvalitet. Udvalget foreslår derfor, at 'Nærhed' bør indgå i Forslag til Kommuneplan 2011. Det er ikke mindst vigtigt, at der tænkes på nærhed omkring borgertilgange til offentlige instanser, læger, biblioteker, posthuse og fritidsfaciliteter.

I den forbindelse finder udvalget det bekymrende, at kommunen har som strategi at slå biblioteker og kulturhuse sammen, da udvalget ser Christianshavns Bibliotek som en central aktør i bydelens kulturliv, der bidrager til livskvaliteten på Christianshavn.

Ad. 4

Københavns Kommune ønsker blandede boligområder i hele byen. I de nye byområder har udviklingen i befolkningssammensætningen vist sig mindre varieret end i den eksisterende by, hvorfor Forslag til Kommuneplan 2011 sætter ind i forhold til dette. Det er ikke forvaltningens vurdering, at der er behov for målsætninger om kulturel og social mangfoldighed for de forskellige eksisterende byområder. Dels vil det være administrativt tungt og dels vil det risikere at have en stigmatiserende effekt. Derudover må det påpeges, at faktorer som pris, beliggenhed og ejerform spiller afgørende ind i forhold til byområdets sociale mangfoldighed – faktorer, som kommunen ikke kan bestemme.

I relation til fattigdoms- og marginaliseringsudfordringen arbejder Københavns Kommune som noget nyt med udviklingen af en 'Politik for udsatte byområder', der blandt andet skal udmunde i en strategi for Københavns udsatte boligområder.

Økonomiforvaltningen henviser endvidere til bemærkningen til Teknik- og Miljøudvalgets punkt 11 C.

Ad. 5

I Forslag til Kommuneplan 2011 er der, som et særligt fokusområde for kapitlet 'København, grøn vækst og livskvalitet', fokus på hverdagslivet. Der er både indsatser og regler, der understøtter lokaludvalgets ønske om øget fokus på 'nærhed'. På side 18 nævnes indsatserne 'Bedre forhold for kultur og fritid' og 'Mere byliv med aktive mødesteder, ophold og bevægelse' og på side 19 reglen 'Bedre tilgængelighed for handicappede'.

'Nærhed' er også et spørgsmål om skala. Det er fx et spørgsmål om hvilken afstand fra ens bolig, man med rimelighed kan forlange af fx et bibliotek eller et posthus. I Københavns Kommune arbejdes ofte på bydelsniveau, som acceptabelt niveau for hvor langt borgeren skal transportere sig for eksempelvis at komme på biblioteket. For fx gangbesværede tilbyder bibliotekerne endda, at bøgerne kan blive leveret til døren hos brugeren – ganske gratis.

Kultur- og Fritidsforvaltningen (KFF) har i 2009/2010 gennemført en række administrative sammenlægninger af lokale kultur- og fritidsinstitutioner. På

6. HUSBÅDE

Lokaludvalget foreslår, at husbådenes dimensioner bør være reguleret, ligesom de ikke bør være permanente. Vi finder en højde på max. 3 meter som det acceptable.

Endvidere finder udvalget Refshaleøen og Christiansholm/Papirøen som velegnede områder til ikke-permanente husbåde med den max-højde. Udvalget mener, at de to områder med tiden vil kunne udgøre to mindre, selvstændige kanalbydele med nye netværk af kanaler, der har plads til husbåde og forretninger på vandet samt boliger og arbejdspladser langs kanalerne. Kanalbyen på Refshaleøen kan endvidere forlænges mod nord og øst.

7. BUSSYSTEM FOR SVAGT GÅENDE

For at understøtte et trygt hverdagsliv for ældre, gangbesværede, kørestolsbrugere, barnevogne m.m. foreslår lokaludvalget, at der udtænkes alternativer til det almindelige bussystem, hvor det normalt ikke er muligt at tage hensyn til, at det for nogen af disse borgergrupper tager længere tid at komme ind og ud af f.eks. en bus.

8. TILGÆNGELIGHED I NYBYGGERI

baggrund af de positive erfaringer fra disse sammenlægninger har Kultur- og Fritidsforvaltningen besluttet, at der gennemføres yderligere sammenlægninger, herunder: Christianshavn og Islands Brygge Biblioteker og Kulturhuset Islands Brygge. Der er tale om en organisatorisk ændring, så sammenlægningen betyder ikke ændringer i hvor Christianshavns Bibliotek, Islands Brygge Bibliotek og Kulturhuset Islands Brygge ligger.

Ad. 6

I Forslag til Kommuneplan 2011 er reguleringen af husbåde lagt ind i en ny ramme, V-rammen. Denne regulering kan derfor findes på [www.kk.dk/Kommuneplan 2011](http://www.kk.dk/Kommuneplan%202011) hvor man i rammerne både kan se regulerende tekst og kort med lokaliseringsmuligheder for husbåde. De af lokaludvalget foreslåede placeringer ved Refshaleøen og Christiansholm er delvis udpegede, idet mulighederne ved Refshaleøen er udvidet, mens mulighederne ved Papirøen er fastholdt uændret.

De hidtidigt gældende bestemmelser for højde og længde af husbåde er uændrede i forhold til gældende planlægning i Forslag til Kommuneplan 2011.

Placeringer til husbåde kan ikke gøres midlertidige, idet dette ikke vil være foreneligt med plan- og byggelovgivningen, som de er omfattet af. Hensynet til beboernes boligsituation og investeringssikkerhed taler heller ikke for en tidsbegrænsning af tilladelser mv.

Ad. 7

Christianshavn er ligeså godt busbetjent som det øvrige København og har en metrostation centralt placeret. Vejene på Christianshavn er derimod smalle og ende ofte blindt, hvilket vanskeliggør muligheden for flere busser.

I perioden 2007 til 2011 har Københavns Kommune forsøgt etablering af de såkaldte servicebusser. Det viste sig dog, at for få kørte med busserne, hvorfor økonomien i servicebus-konceptet ikke kunne holde. For ældre, gangbesværede og kørestolsbrugere er der på baggrund af visitation af kommunen, mulighed handicapkørsel med flextrafik, hvor man kan blive kørt fra dør til dør.

Ad. 8

Bygningsreglementets bestemmelser skal naturligvis overholdes for alt nybyggeri

I tråd med punkt 7 opfordrer lokaludvalget til tænkning i niveaufrie adgangsforhold i nybyggeri samt at der ved fortove er 'ramper', så det er muligt at komme op og ned fra fortovet.

9. SUNDHEDSHUSE

For at sikre øget tilgængelighed på sundhedsområdet foreslår lokaludvalget, at nye sundhedshuse med offentlige og private sundhedstilbud placeres centralt i de forskellige distrikter, således at de kan nås på betryggende vis med offentlige transportmidler.

Endvidere at sundhedshuse og alle borgerindgange i øvrigt skal være tilgængelige for alle, således at der er niveaufrie adgangsforhold, elevatorer m.v. Indtil da skal kommunen kunne oplyse, hvilke steder der er fuldt tilgængelige og inden for en overskuelig årrække skal alle steder være gjort tilgængelige.

10. ÆLDREBOLIGER OG HJÆLPEMIDLER

Lokaludvalget påpeger, at der på sundheds- og ældreområderne er et stigende behov for at indtænke social og kulturel mangfoldighed. Udvalget påpeger, at der skal sikres værdige forhold for ældre og handicappede både for de, der forbliver i eget hjem og for de borgere, der vælger andre boligformer. Det handler om boligens størrelse og indretning, hjælpemidler og at der er tilstrækkelig og kvalificeret hjemme- og sygepleje.

11. VIDEN OG ERHVERV

Lokaludvalg påpeger, at andre centrale aktører end samarbejdet mellem universiteterne og erhvervslivet må inddrages i arbejdet med at skabe ny viden, innovation og erhvervsudvikling. Udvalget savner, at Forslag til Kommuneplan 2011 gør mere på det felt, ved f.eks. at skabe og vedligeholde rammer for dannelse af virksomhedsklynger og at fokusere på de nyoprettede voksen- og efteruddannelsescentre (VEU-centre), hvor arbejdsmarkedets parter i forvejen samarbejder og hvor der er et udnyttet potentiale for udvikling af ny viden, innovation og erhvervslivet.

og i Teknik- og Miljøforvaltningens byggesagsbehandling sikres dette. I Bygningsreglementets 3.2.1. stilles der krav niveaufri adgang til enheder og til eventuelle elevatorer i bygningens stueetage (adgangsetage) ved alle yderdøre. Dette krav har været gældende siden 1995, hvorfor forvaltningen undres over lokaludvalgets iagttagelse i nyere byggeri. Lokaludvalget er velkommen til at kontakte Teknik- og Miljøforvaltningen i forhold til spørgsmål om konkrete byggerier.

Ad. 9

Forslaget er i tråd med kommunens politik herom og tages til efterretning. Det er en stor opgave at sikre tilgængeligheden på alle sundhedshuse og borgerindgange og i 2008 gennemførte Københavns Kommune pilotprojektet 'Tilgængelighed for alle' med det ærinde at se, hvordan opgaven med at kortlægge handicaptilgængeligheden i København Kommunes ejendomme kan gribes an.

Alle lokalplaner i Københavns Kommune bliver endvidere fulgt op af en tilgængelighedsvurdering, så man sikrer, at al byudvikling opføres under hensyntagen til fx svagt gående.

Ad. 10

Københavns Kommune gør disse år en stor indsats for at fremtidssikre byens ældreboligmasse. Det handler både om omdannelser, ombygninger og nybyggeri, som kan være med til at sikre værdige og mangfoldige forhold for vores ældre og handicappede borgere i fremtiden.

Ad. 11

I Forslag til Kommuneplan 2011 er der som eksempelprojekt i kapitlet 'Viden og erhverv i København' udvalgt Nørre Campus. Nørre Campus kommer også til at huse virksomhedsklynger inden for videnserhvervene. Forvaltningen tager endvidere lokaludvalgets bemærkning om VEU-centre til efterretning i det videre arbejde.

Indre By

1. BYOMDDANNELSE VS. EKSISTERENDE BY

Indre By Lokaludvalg har noteret sig, at Forslag til Kommuneplan 2011 i hovedsagen angår byomdannelsesområder, dvs. store industri- og havneområder, som skal have en anden funktion. Udvalget bemærker, at det gerne så, at der var større fokus på udviklingen af de eksisterende byområder, hvis funktion, der i udgangspunktet ikke skal ændres på.

2. SERVICENIVEAU I DEN EKSISTERENDE BY

Lokaludvalget frygter, at forholdene i de eksisterende byområder forringes stille og roligt, medmindre Borgerrepræsentationen sørger for, at der i Kommuneplanen indføres bemærkninger om, at serviceniveauet i de eksisterende byområder holdes – og gerne forbedres – trods satsningen på nye byområder.

Ad. 1

Forslag til Kommuneplan 2011 har ganske rigtigt et øget fokus på den fokuserede byudvikling. Den fokuserede byudvikling er dog ikke begrænset til byomdannelsesområder, da områder i fx Bispebjerg og Amager Øst i 2011 også omfattes af de såkaldte handlingsplaner. Der er derfor både fokus på de eksisterende byområder og byudviklingsområderne, hvor det vigtige er at finde synergien mellem forskellige investeringer.

Endvidere bemærker Økonomiforvaltningen, at kommuneplanens retningslinjer og rammer er gældende for hele Københavns Kommune og derfor, at størstedelen af kommuneplanen omfatter hele byen og ikke hovedsageligt byomdannelsesområder.

Ad. 2

Der er i Københavns Kommune fokus på at udvikle hele København i takt med befolkningsvæksten. Det vil sige, at der både er behov for øget services i de eksisterende og i de nye byområder. I Forslag til Kommuneplan 2011 kapitlet 'Et godt hverdagsliv i København' er der på side 18 og 19 nævnt en række indsatser, som viser, at Københavns Kommune både prioriterer de eksisterende byområder og de nye.

Til eksempel har Københavns Kommune fra 2007 til 2010 renoveret over 40 folkeskoler, og der gennemføres disse år renoveringer for omkring 200 mio. kr. på 10 eksisterende københavnske folkeskoler, samtidig med at der etableres nye skoler i Ørestad og Sydhavn.

Vesterbro

1. BÆREDYGTIG BYPLANLÆGNING

Lokaludvalget er meget interesseret i at indgå i samarbejder om afprøvning af løsninger inden for de nævnte områder; vedvarende energi og bæredygtig byplanlægning og transport.

2. DAGINSTITUTIONER

Lokaludvalget bemærker, at der er et enormt pres på Vesterbros skoler og daginstitutioner. Kommuneplanens målsætning om udbygning af daginstitutioner i kommunen ønskes derfor realiseret hurtigt på Vesterbro.

3. SOCIALT UDSATTE

Lokaludvalget ser positivt på visionen om med at forbedre byens rum for socialt udsatte, som også indgår i Områdefornyelsen af Centrale Vesterbro. Lokaludvalget har selv fokus på socialt udsatte og stiller med glæde lokal viden til rådighed i det videre arbejde, samt ser frem til dialog om konkretisering af visionen på Vesterbro.

4. SYNERGI OG MIDLERTIDIGHED

Lokaludvalget opfordrer til, at der skabes rum for midlertidige aktiviteter (gerne idræt) på området omkring Otto Busses Vej, og at dette knyttes til den kommende områdefornyelse på Centrale Vesterbro. Områdets videre udvikling bør tænkes sammen med både boligområderne, transportmulighederne, havnefronten og Kødbyen, således at der skabes synergi frem for yderligere opdeling af Vesterbro. Dette håber Lokaludvalget kommer til at slå igennem i handlingsplanen for *Fra Kødbyen til Polititorvet*.

Ad. 1

Aktuelt er der ingen konkrete projekter, som lokaludvalget kan involveres i, men forvaltningen vil huske lokaludvalgets interesse, hvis det viser sig relevant senere hen.

Ad. 2

Vesterbro-Kgs. Enghave er en af de bydele i København, der aktuelt mangler flest daginstitutionspladser, hvorfor der er igangsat en række byggeprojekter af daginstitutioner i bydelen. Man kan følge med i de konkrete projekter på www.kk.dk ('Vi skaber plads til byens børn').

Ad. 3

Visionen med at forbedre byens rum for socialt udsatte vil blive forventeligt blive konkretiseret for Vesterbros del ved Områdefornyelsen af Centrale Vesterbro i de kommende år. Såfremt der bliver lavet analyser på et mere overordnet niveau og det viser sig relevant med samarbejder med lokaludvalg, vil forvaltningen huske lokaludvalgets ønske om inddragelse.

Ad. 4

Området omkring Otto Busses vej er omfattet af rækkefølgebestemmelser, da det er et såkaldt perspektivområde. I kommuneplanens perspektivområder kan tomme bygninger, omgivende ubebyggede arealer og vandarealer anvendes bredere end den umiddelbare fastlagte hovedanvendelse i områderne – fx til sports- og fritidsanlæg.

Udvælgelsen af den geografiske afgrænsning af områdefornyelse Centrale Vesterbro har fundet sted i forbindelse med ansøgningen til Socialministeriet og kan ikke ændres. Endvidere bemærker forvaltningen, at området omkring Otto Busses vej har en helt anden karakter end det udvalgte områdefornyelse.

Et vigtigt element i handlingsplanerne er at skabe synergi mellem forskellige aktører, investeringer og processer i lokalområderne. Blandt andet derfor er

5. MIDLERTIDIGHED

Lokaludvalget ser positivt på brugen af midlertidige aktiviteter, og ser meget gerne flere af dem på Vesterbro, hvor udvalget selv har foreslået et midlertidigt byrum i Haderslevsgade (se Bydelsplan for Vesterbro-Kgs. Enghave) som alternativ til byrummet på Enghave Plads, der de næste mange år er byggeplads for Metroselskabet.

6. GRØNNE HENSYN

Lokaludvalget er glad for, at grønne hensyn får mere plads i kommuneplanen, og mener, at disse hensyn skal indgå i de allerede planlagte tiltag på Vesterbro.

lokaludvalgene inviteret med til arbejdet med handlingsplanerne.

Ad. 5

Flere lokaludvalg henviser til projekter i de udarbejdede bydelsplaner som argument for, at projekterne bør indarbejdes i kommuneplanen eller sikres realisering. Sammenhængen mellem bydelsplaner og anden planlægning i Københavns Kommune er, for det første at Borgerrepræsentationen har besluttet, at bydelsplanerne skal ligge som bilag til kommuneplanen. For det andet sikres sammenhæng mellem kommuneplan og bydelsplaner ved koordinering af udfordringer og temaer i kommuneplanen med temaer og projekter i bydelsplanerne.

På den måde tjener de til inspiration til borgere, politikere, forvaltninger mv. Mange af bydelsplanernes projekter kan realiseres uden at de indarbejdes mere specifikt i kommuneplanen, mens projekter som kræver finansiering, kun kan realiseres i det omfang Borgerrepræsentationen eller andre, beslutter sig at afsætte midler hertil.

Københavns Kommune har i forbindelse med arbejdet med MetroCityringen set på mulige erstatningsbyrum og samarbejdet med Vesterbro Lokaludvalg om et projekt på Haderslevgade. Der er indtil videre ikke afsat midler til erstatningsbyrum.

Ad. 6

Kommuneplanens øgede grønne hensyn har kun effekt for fremtidig udvikling og projekter, som fx nye lokalplaner. Nye rammer for lokalplanlægning påvirker derfor ikke vedtagne lokalplaner og byplanvedtægter. Disse planer gælder fortsat og kan kun ændres, hvis der udarbejdes en ny lokalplan, der skal være i overensstemmelse med kommuneplanen.

Kongens Enghave

1. SAMMENBINDING AF DET NYE MED DET GAMLE

Lokaludvalget bemærker, at det stadigvæk mener, at Københavns Kommuner ved etablering af nye områder, som f.eks. Sydhavn, bør prioritere sammenbindingen (fysisk og socialt) med de eksisterende boligområder højere.

2. FOLKESKOLERNE

Lokaludvalget mener, at der bør laves en stor og gennemgribende undersøgelse af de to skoler der er i Kongens Enghave, for at få afdækket, hvilke problemer det er de står med.

3. UTIDSSVARENDE ÆLDREBOLIGER

Lokaludvalget bakker op om, at der skal skabes variation i det nye byggeri ved de foreslåede krav om, at der skal etableres mindre boliger i nybyggeri i byudviklingsområderne. Lokaludvalget påpeger endvidere, at det er vigtigt at se på anvendelsen, når utidssvarende ældreboliger ombygges, da de f.eks. muligvis kan ombygges til ungdomsboliger.

4. TRAFIK

Lokaludvalget støtter en seriøs indsats for at nedbringe trafikken på de overordnede veje ved at forbedre den kollektive trafik og etablere en betalingsring. Lokaludvalget nævner i forlængelse heraf, at de mener, at en sådan dog skal lægges, så den også nedsætter trafikken på de store indfaldsveje, som Ellebjergvej og P. Knudsensgade.

5. CYKELBY

Lokaludvalget mener, at der er behov for en justering af cykelstiplaner i forbindelse med at fremme København som 'Verdens bedste cykelby' og vil meget gerne inddrages og bidrage med deres lokalkendskab.

Ad. 1

Økonomiforvaltningen tager lokaludvalgets bemærkning til efterretning og henviser i øvrigt til arbejdet med handlingsplaner i Københavns Kommune. Her sættes der fokus på, hvordan udvalgte byområder, der er under udvikling, færdiggøres. Bl.a. hvordan de bedst muligt sammenbindes med de omkringliggende kvarterer.

Ad. 2

Det ligger uden for kommuneplanens ressort at beskæftige sig med konkrete skoler og deres problemstillinger, så lokaludvalget opfordres til at henvende sig til Børne- og Ungeforvaltningen herom.

Ad. 3

Der har det seneste år på tværs af kommunens forvaltninger været et udviklingsarbejde i gang for netop at se på anvendelsesmulighederne for utidssvarende ældreboliger set i lyset af befolkningsprognose for forventninger om flere unge og færre ældre københavnere i fremtiden. Den samlede løsning forventes politisk behandlet i Socialudvalget den 9. juni og derefter Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen.

Ad. 4

Arbejdet med trængselsafgifter har vist sig vanskeligt grundet manglende national lovgivning. Det er imidlertid fortsat Københavns Kommunes ønske, og når muligheden igen åbner sig, vil forvaltningerne forventeligt inddrage lokaludvalgene i arbejdet med henblik på lokal viden.

Ad. 5

I Forslag til Kommuneplan 2011 kan man under retningslinjen for trafik se kommunens overordnede cykelretningslinjer. De konkrete politikker og målsætninger for cykelområdet hører ressortmæssigt hjemme hos Teknik- og Miljøforvaltningen og behandles derfor kun på et overordnet niveau i Forslag til Kommuneplan 2011. Lokaludvalget er imidlertid velkommen til at kontakte

<p>6. DIGITAL KP Lokaludvalget nævner, at den nye struktur for Kommuneplanen, hvor man kun kan finde rammerne for de enkelte planområder elektronisk, forbedres ved, at det i fremtiden bliver muligt at lave et ”udtræk”, hvor man kan skabe sig et overblik over bestemmelserne for et lokalområde.</p>	<p>Teknik- og Miljøforvaltningen med uddybelse af dets holdninger og bidrag med lokalkendskab.</p> <p>Ad. 6 Økonomiforvaltningen tager synspunktet til efterretning til videreudvikling af den digitale kommuneplan. Herudover vil der fra hjemmesiden kunne downloades pdf-filer af rammekort, som er opdelt efter bydele.</p>
<p>Valby</p> <p>1. STIFORSLAG Lokaludvalget påpeger, at der bør foretages en renovering af Skolegade til gå- eller sivegade samt etablering af forbindelsen med overgang fra Spinderiet til Valby Langgade med fortsættelse til Gadekæret og Mosedalsvej. Denne forbindelse er i særklasse og væsentlig for at skabe byrumsmæssig sammenhæng i det centrale Valby.</p>	<p>Ad. 1 Teknik- og Miljøforvaltningen har – som en udløber af Kommuneplan 2009 – udarbejdet Trafikstrategi Valby, hvor forvaltningen blev bedt om at udarbejde en trafikstrategi for Valby, især med henblik på en plan for afvikling af biltrafik til og fra et fuldt udbygget Carlsberg.</p> <p>Omkring det centrale Valby planlægges med strategien, at området skal fredeliggøres trafikalt. De centrale dele af Valby Langgade, Annexstræde, Rughavevej, Skolegade, Mosedalvej og til dels Gammel Jernbanevej skal i fremtiden indrettes på de bløde trafikanters vilkår - dvs. mere gang, ophold og cykling.</p> <p>Strategien sendes i høring efter sommerferien og forventes endeligt vedtaget ultimo 2011. Der er ikke afsat selvstændige midler til nogle af tiltagene i strategien - den er alene retningsgivende for fremtidige budgetforhandlinger mv.</p> <p>Der planlægges endvidere etableret en tilgængelighedsrute i Valby på strækningen Valby Langgade, Toftegårds Allé, Skolegade, Valby Tingsted, Mellemtoftevej og Lyshøjgårdsvej. Anlægsperioden er 2012-2013 og den forventede ibrugtagning er 3. kvartal 2013. Ruten kommer til at spille sammen med den kommende storbyhave Valby Gadekær (medio 2012), som skal skabe et nyt og grønt mødested for bydelens borgere, hvor der er mulighed for leg og bevægelse.</p>

2. STINET I KOMMUNEPLAN

Lokaludvalget har i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejdet et detaljeret stikort for bydelen. Valby Lokaludvalg foreslår at et sådan stinet sikres i den kommende kommuneplan. Specielt gælder det forbindelserne fra Grønttorvet mod nord med en bred gang- og cykelpassage over banen til Høfdingsvej og en direkte adgang over den nye Ringstedbane til Vigerslev Alle Station.

3. VILLAOMRÅDER

Lokaludvalget ønsker opfølgning på screening af områder a la Valbygårdsvej med henblik på beskyttelse/bevarelse af karakteren af villaområder. Konkret foreslås det, at Forfatterkvarteret (Strindbergsvej, Bjørnsonsvej) samt Vigerslev Haveforstad tages i betragtning (området fra S-ringbanen til Vigerslevparken mellem Roskildebanen og Valby Langgade).

4. FORTÆTNING I VILLAKVARTERER

I forlængelse af sagen om Valbygårdsvej, der førte til en standsning af en byggesag og en lokalplan for området, ønskede Lokaludvalget en gennemgang for at forhindre lignende tilfælde. Dette blev indført i kommuneplan 2009 som et tilsagn om, at dette ville ske i løbet af den nuværende planperiode i form af, at der blev indført et afsnit i kommuneplanen, Rammer for lokalplanlægning, s. 6, afsnittet før 'Rammernes indhold'.

Ad. 2

Politikken og målsætningerne for gående hører ressortmæssigt hjemme hos Teknik- og Miljøforvaltningen og behandles derfor kun på et overordnet niveau i Forslag til Kommuneplan 2011. Lokaludvalget er imidlertid velkommen til at kontakte Teknik- og Miljøforvaltningen for inddragelse og bidrag med lokalkendskab.

Adgangen over banen fra grønttorvsområdet til Høfdingsvej er en del af Forslag til lokalplan for Grønttorvsområdet.

Ad. 3

Københavns Kommunes udvælgelse af kulturmiljøer beror på grundige analyser i en tværgående forvaltningsindsats. Ved udvælgelsen af de værdifulde kulturmiljøer i København har der været fokus på at pege på de bedste eksempler i byen som helhed. Alle emner og epoker vil derfor ikke være repræsenteret i de enkelte bydele, men omvendt skal udpegningen af de værdifulde kulturmiljøer ikke opfattes således, at andre områder ikke kan være af kulturhistorisk værdi. Kommuneplanens retningslinjer peger derfor på behovet for at være opmærksom på kulturhistoriske spor i planlægningen generelt.

I Valby er der udpeget en række værdifulde kulturmiljøer, heriblandt Vigerslev Haveby. Forfatterkvarteret er ikke vurderet at være blandt de bedste eksempler og dermed et værdifuldt kulturmiljø. Men dette udelukker naturligvis ikke, at kulturhistoriske aspekter vil indgå ved en evt. fremtidig lokalplanlægning for området. Samtidig skal det bemærkes, at en betydelig andel af villaerne i Forfatterkvarteret vil blive udpeget som bevaringsværdige bygninger i Forslag til Kommuneplan 2011 og ad den vej beskyttet imod uhensigtsmæssige indgreb.

Ad. 4

I hvidbogen for Kommuneplan 2009 skrev forvaltningen desangående: *Med baggrund i den konkrete sag på Valbygårdsvej er det besluttet i Borgerrepræsentationen at udarbejde en lokalplan for området. En generel nedsættelse af bebyggelsesprocenten i området anbefales ikke uden offentlighedens inddragelse. Forholdet kan drøftes i forbindelse med den næste kommuneplanrevision.*

Økonomiforvaltningen har derfor ikke givet noget tilsagn om indførelse af konkrete afsnit i fremtidige kommuneplaner, men lagt op til yderligere drøftelser. Den konkrete lokalplan for området er vedtaget - lokalplan 450.

I mere end 60 år har Teknik- og Miljøforvaltningen fulgt en praksis, hvor de krævede mindste grundstørrelser i villakvarterer har ligget på ca. 450 m² (eksklusive vejareal) og med en facadebredde på 14 m. Ved dobbelthuse og hjørne parceller har kravene været henholdsvis 350 m² og 11 m. Ved koteletgrunde har praksis været mindst 450 m², uden medregning af adgangsstrimlen. Strimlens bredde minimum 3,50 m. Denne administrative praksis er retningsgivende og forudsætter en konkret vurdering i hver enkelt sag ud fra ejendommens og områdets karakter sammenholdt med de øvrige bebyggelsesregulerende bestemmelser.

På grund af servitutternes bebyggelsesregulerende bestemmelser med relation til grundarealets størrelse muliggøres der ved en sådan dispensation ikke, at der kan bygges med et større etageareal. I øvrigt betinges det altid ved en sådan dispensation, at der på grunden opføres bebyggelse i kun 1½ etage med kun én bolig.

Der vurderes ikke at være behov for at ændre denne administrationspraksis.

Ad. 5

Københavns Kommune arbejder på en samlet strategi for området og prøver at få indarbejdet idéerne fra Klubberne og Valby Lokaludvalg. Denne strategi skal godkendes i Borgerrepræsentationen inden der endeligt kan laves nye planer for Valby idrætspark. Valby Lokaludvalg og klubberne er naturligvis inddraget i dialog omkring strategien.

Ad. 6

Der vil blive udarbejdet en samlet plan for disponering, trafikbetjening mv. af området, og eventuelle rammeændringer vil blive fastlagt i den forbindelse. Det vil derfor være for tidligt at tage stilling til rammeændringer i området i Kommuneplan 2011.

5. VALBY IDRÆTSPARK

Lokaludvalget ser gerne, at der i den kommende kommuneplan tages højde for planerne om 'Idrætsbyen Valby' og ser frem til at blive inddraget i den videre proces med revision af helhedsplanlægningen for området.

6. RAMMEÆNDRING

Lokaludvalget ønsker, at der ved revisionen af kommuneplanen bliver ændret ved rammerne for områdets anvendelse, således at Kulbanevej-området klassificeres som O1 – fra Vigerslevvej og frem til den nye Retortvej på nordsiden af Ringstedbanen, samt at parkforløbet trækkes videre langs banen over i Grønttorvsområdet. Det byggefelt, der dannes efter vejomlægningen af Retortvej kan udlægges som sådant.

7. PARKFORLØB

Lokaludvalget foreslår, at den sydlige kile mellem Ringstedbanen og Ringbanen, der i dag er ejet af DSB, inddrages i parkforløbet, og ved en gang- og cykelforbindelse forbindes med Grønttorvet. Dette bliver en helt afgørende forudsætning for at Grønttorvet faktisk får stationsnærhed til Vigerslev Alle St., hvilket yderligere bør sikres med en gangforbindelse direkte til sydenden af stationens perron fra denne parkkile.

8. KONKRETE RAMMEÆNDRINGER

I forhold til konkrete rammeændringer:

- Valby Lokaludvalg synes det er en god idé at muliggøre en anvendelse af Valby Gasbeholder
- Valby Lokaludvalg forudsætter, at der med det umatrikulerede vejareal ved Ellebjerg / Gl. Køge Landevej er tale om den tidligere forplads ved den gamle Ellebjerg St. Det virker fornuftigt, at udlægge arealet til blandet erhverv. Valby Lokaludvalg ønsker i denne forbindelse at gøre opmærksom på Miljøpunkt Valbys projekt: Træer i Folehaven, hvori pladsen muligvis kan indgå.
- Vedr. Danshøjvej 1, matr. Nr. 124 Vigerslev, ser Valby Lokaludvalg ikke umiddelbart problemer med rammeændringen. Lokaludvalget finder, at der bør indsættes klausul om at nyt byggeri ikke overstiger højden for det eksisterende byggeri i karreen.
- Valby Lokaludvalg har ingen umiddelbare indvendinger mod at ændre Roskildevej 164-176 til serviceerhverv (S).

Vanløse

1. KREATIVE ERHVERV

Lokaludvalget ser med tilfredshed på at der stadig arbejdes efter at fastholde såkaldte kreative zoner i Vanløse, hvor ejendomspriser er attraktive for bl.a. kreative erhverv. Udvalget vil gerne bidrage til at fastholde en positiv udvikling for kreative erhverv, - det konkrete område, Skjulhøj Alle/Skalbakken - ligesom det var ønskeligt, om Københavns Kommune i et omfang kunne gøre tilsvarende.

Ad. 7

Der vil blive indarbejdet forbindelser mellem områder nord og syd for en kommende Ringstedbane, men beliggenheden heraf fastlægges ikke i kommuneplanen. Med hensyn til den fremtidige anvendelse af arealer berørt af projektet henvises til punkt 6.

Ad. 8

Danshøjsvej 1's anvendelse til lærlingehjem er ophørt. Det forventes dog fortsat anvendt til boligformål. De faktiske bebyggelsesprocenter for de 4 matrikler i karréen er 104, 137, 185, 205. På baggrund af bebyggelsens karakter og ejendommenes bebyggelsesprocenter ændres rammen fra B2 til B3.

Den maksimale bebyggelsesprocent på 110 er således stort set opbrugt, hvorfor væsentlig intensivering ikke vurderes mulig.

Ad. 1

Kommuneplan 2009 gjorde, på baggrund af en evaluering af de kreative zoner, disse permanente. Udover de 8 zoner der var med i forsøget blev den hvide kødby og håndværkerbyen udpeget. Endelig blev der udvalgt tre potentialeområder for kreative erhverv på Refshaleøen, Godsbaneterræn/centralværkstederne og Nordhavn.

2. OFFENTLIGHED KOMMUNEPLAN

Lokaludvalget foreslår, at de to lokalplaner med Forslag om rammeændring i Vanløse - Indertofte II og "Hjørnestenen" v. Vanløse Alle - får en central rolle i forbindelse med den offentlige høring af Kommuneplanen, som lokaludvalget gerne vil bidrage til efter sommerferien 2011. I arbejdet med bymidten finder udvalget det nødvendigt at inddrage ændringerne i handels- og trafikforhold, som vil blive aktualiserede af disse lokalplaner

3. VANLØSE BYMIDTE

Lokaludvalget gør opmærksom på en samlet planlægning af byrummene i bymidten som stærkt nødvendig, f.eks. i forbindelse med Frode Jakobsens Plads, Vanløse Torv og et nyt byrum ved Klingsey-stien. Udvalget fastholder endvidere ønsket om et "Shared Space" i bymidten, for at sikre gode forhold for gående og cyklende indkøb i bymidten, og en sammenhæng mellem nye pladser og adgange.

4. KULTURHISTORISKE OMRÅDER OG BYGNINGER

Lokaludvalget påpeger, at der i forhold til Kommuneplan 2011s arbejde med kulturhistoriske værdifulde områder og bygninger, er en række eksempler i Vanløse, der ikke synes have fundet plads i første omgang i hovedstrukturen. Udvalget mener, at både selve kommuneplanen og udviklingen af plejeplaner for bydelens fredede parker bør tage højde for disse.

Udvalget nævner Damhusengen og Søen som står foran en fredning, og rummer en række kulturhistoriske spor, ikke mindst vedr. vandforsyningen og "landsbyen". Omkring landsbyen er det særligt bygningerne ved Toftøvej og Vanløse Byvej, der rummer træk af den oprindelige bebyggelse, der er af interesse.

I nærværende Forslag til Kommuneplan 2011 videreføres disse. Forvaltningens vurdering er, at de kreative zoner understøttes bedst, ved en vis grad af passivitet fra kommunen, så det kreative og spirende iværksættermiljø ikke 'overplanlægges'. Såfremt lokaludvalget har konkrete idéer til, hvordan man på andre måder kan understøtte de kreative zoner, hører Økonomiforvaltningen gerne disse. På en række andre niveauer understøttes kreative virksomheder og iværksættere fx med rådgivning fra Københavns Erhvervscenter.

Ad. 2

Forvaltningen tager til efterretning, at lokaludvalget gerne vil bidrage med den offentlige høring af kommuneplanen efter sommerferien. Såfremt lokaludvalget er interesserede i at afholde et arrangement med et særligt fokus på de to nævnte lokalplaner, står det dem frit for, men det er forventeligt ikke metoden for den samlede offentlige høringsstrategi.

Ad. 3

Teknik- og Miljøudvalget besluttede i forbindelse med vedtagelsen af startredegørelsen for lokalplan Indertofte II (TMU 28. februar 2011), at der skal udarbejdes en analyse af trafik, detailhandel og byrum i Vanløse Bymidte. Det skal skabe grundlag for en samlet plan for byrummenes indretning og anvendelse til gavn for bydelens borgere og besøgende. I planlægningen indgår også projekt 'ByNet 2018', som medfører ændrede og forbedrede buslinjeføringer for at understøtte metro(cityring)en.

Ad. 4

Damhussøen og –engen er nu endeligt fredet, og i fredningen gøres der rede for hensyn til historiske spor i området. Dette er derfor ikke et anliggende for kommuneplanen.

Københavns Kommunes udvælgelse af kulturmiljøer beror på grundige analyser i en tværgående forvaltningsindsats. Ved udvælgelsen af de værdifulde kulturmiljøer i København har der været fokus på at pege på de bedste eksempler i byen som helhed. Alle emner og epoker vil derfor ikke være repræsenteret i de enkelte bydele, men omvendt skal udpegningen af de værdifulde kulturmiljøer ikke opfattes således, at andre områder ikke kan være af kulturhistorisk værdi. Kommuneplanens retningslinjer peger derfor på behovet for at være opmærksom

I forhold til bebyggelse af særlig karakter nævner udvalget en række spor i bydelen af særlig interesse:

- Genforeningspladsen, Gandhis Plads og udsigten fra Bellahøjhusene ud over København.
- Bakkehusene og Mit Hjem.
- Grøndalsvænge
- ”Zig Zag” husene
- Karreer ved Sandbjerggårdvej/ Annebergvej
- Hegnshusene
- Stokbebyggelsen ved Sallingvej, Dybendalsvej og Åbakkevej.
- Karreer ved Jernbane Allé
- Grøndals Haveby
- Lønstruphuse
- Hasselvænget

5. UUDNYTTEDE AREALER

Lokaludvalget nævner, at Vanløse har en lang række uudnyttede byrum, i form af erstatningsarealer, som med fordel kunne udvikles og udnyttes bedre. Et konkret eksempel er pladsen ved Jydeholmen hvor eks. en ”storbyhave” kunne placeres.

på kulturhistoriske spor i planlægningen generelt. I Vanløse er Genforeningspladsen og Gandhis Plæne udpeget som kulturmiljø, mens de øvrige nævnte områder ikke er vurderet at være de bedste repræsentanter og dermed værdifulde kulturmiljøer.

Ad. 5

Planmæssigt ligger der ikke noget til hinder for anlæg af en storby-have på pladsen ved Jydeholmen. Generelt kan storbyhaver indpasses i områder, der ikke støder op til forurenende virksomhed eller hvor der andre miljømæssige forhold, der taler imod. Dvs. i det meste af byen.

Det ligger imidlertid uden for kommuneplanens ressort at placere kommende storbyhaver, og lokaludvalget opfordres derfor til at tage kontakt med Teknik- og Miljøforvaltningen herom.

Brønshøj-Husum

1. UNGDOMSBOLIGER

Lokaludvalget mener, det er en rigtig god ide at sikre en fornuftig anvendelse af de utidssvarende boliger og støtter gerne en udvidelse med 600 ungdomsboliger fra 2.400 til 3.000 i den kommende planperiode. Udvalget udtrykker dog et ønske om, at den foreslåede statusændring ikke kommer til at genere de nuværende beboere i samme område. Brønshøj-Husum lokaludvalg ønsker samtidig at blive inddraget i en positiv dialog, hvis en sådan ændring bliver påtænkt i Brønshøj-Husum området.

2. ENERGI OG MILJØ

Lokaludvalget ser gerne, at man arbejder videre for at leve op til de ambitiøse målsætninger i strategi for grøn vækst og retningslinjer for energi og miljø. Det er samtidig vigtigt, at der i lokalplanlægningen udmøntes de anbefalinger, som er beskrevet i Klimatilpasningsplanen.

3. RAMMEÆNDRINGER

I forhold til forenkling af rammerne påpeger lokaludvalget, at et stort område i Husum, som er udlagt til Plejehjem og Beskyttede boliger i Bystævneparken, nu ændres fra O2 til B2, med begrundelsen, at det giver mulighed for at integrere andre boligtyper i området.

Udvalget udtrykker en undren, at man kan ændre fra O2 med max byggehøjde på 24 m. og en bebyggelsesprocent på 60 til B2 med max byggehøjde på 14 m. og en bebyggelsesprocent på 60. Der er i øvrigt ændret på flere parametre bl.a. er byggehøjden for B1 ændret fra 8 m. (K 2009) til nu 10 m.

Ad. 1

Hvis ældreboliger står ledige i mere end 2 måneder, er der mulighed for at udleje disse til andre målgrupper jf. Københavns Kommunes reviderede udlejningsaftale. Det vil primært være den enkelte boligorganisation, som vurderer hvilken målgruppe fra udlejningsaftalen, som passer bedst ind i bebyggelsen; fx studerende eller folk i arbejde jf. kriterierne i aftale om fleksibel udlejning, og boligorganisationen sørger for at udleje de ledige ældreboliger, som Københavns Kommune sender over til dem.

Såfremt eksisterende almene ældreboliger eller familieboliger bliver omdannet til ungdomsboliger, vil det således ske med stor respekt for beboere, der bor i umiddelbar nærhed. Økonomiforvaltningen tager til efterretning at lokaludvalget ønsker inddragelse, såfremt omdannelse i større skala end ovenstående vil finde sted i Brønshøj-Husum. Der er pt. ingen planer om omdannelse af boliger til ungdomsboliger i bydelen.

Ad. 2

Udover de foreslåede lokalplan-værktøjer, der foreslås medtaget i Forslag til Kommuneplan 2011, arbejder både Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen på en række områder for at konkretisere kommunens grøn vækst strategi. Fx vedrørende sammenhæng mellem kommunens indkøbspolitik og grøn vækst.

Ad. 3

I Forslag til Kommuneplan 2011 er der gennemført en revision af kommunens områder til offentlige formål (O-områder). Formålet har været at skabe mere enkle og fleksible anvendelsesbestemmelser. Ændringen indebærer, at en række arealer, der tidligere har været fastlagt til offentlige formål integreres i andre rammeområder, fx områder til boliger (B-områder). Anvendelserne omfatter daginstitutioner, ældreboliger og plejehjem, kulturhuse, biblioteker og kirker. Disse anvendelser har i tidligere kommuneplaner både været placeret i områder til offentlige formål (O) og i områder til boliger (B) m.fl. For at skabe en mere ensartet og fleksibel rammestruktur er disse O-områder ændret til eller integreret

Lokaludvalg udtrykker endvidere, at de meget gerne vil i dialog med kommunen, inden man påtænker at udbyde andre boligtyper i Bystævneparken. Der vil med det nuværende klientel af ældre beboere, som bor i Bystævneparken, være en forventning om en tryk og rolig boform, derfor er det vigtigt med en god dialog, hvis der er planer om at ændre områdets karakter.

4. CYKELSTIER

I forhold til trafikafvikling nævner lokaludvalget, at strækningen Primulavej, Annebergvej, Gaunøvej, Brønshøjvej, Krabbesholmsvej, der er meget benyttede indfaldsveje til Brønshøj sydfra, er relativt befærdet og har mange parkerede biler, men mangler cykelsti, hvilket gør færdsel på cykel utrygt her. Cykelsti er planlagt på denne strækning ifølge Cykelprioriteringsplanen 2002 2016. Samme problemer gør sig gældende på Gadelandet, der ikke indgår i Cykelprioriteringsplanen. Lokaludvalget ser gerne tidspunktet for disse to strækningers udbygning med cykelsti fremskyndet.

5. FORTÆTNING I VILLAKVARTERER

Lokaludvalget foreslår, at de administrative lempelser og dispensationer - en dispensationspraksis med udstykning af villagrunde til små parceller med

med andre rammer.

Der er desuden indarbejdet en forenkling af bestemmelserne om bygningers maksimale højde i Forslag til Kommuneplan 2011. Hidtil har bestemmelserne været fastlagt forskelligt i de respektive områdetyper. I områder til boliger (B) og boliger og serviceerhverv (C) har der været fastlagt et maksimalt etageantal, mens der i øvrige områdetyper har været fastlagt en maksimal bygningshøjde i meter. For at skabe enklere og mere ensartede bestemmelser foreslås den maksimale bygningshøjde angivet i meter for alle områdetyper.

Kommuneplan 2009 fastlægger en maksimal bygningshøjde på 2 etager ekskl. tagetage i B1-områder. Forslag til Kommuneplan 2011 fastlægger den maksimale bygningshøjde til 10 m, der vurderes at skabe tilsvarende byggemuligheder.

I Forslag til Kommuneplan 2011 er Bystævneparken fastlagt som B2-område. Bebyggelsesprocenten er således fastholdt på 60 %, mens den maksimale bygningshøjde er reduceret fra 24 m til 14 m. Økonomiforvaltningen finder, at bestemmelserne afspejler områdets nuværende anvendelse og bebyggelse (der også indeholder højere punkthuse).

Økonomiforvaltningen er enig i, at det er vigtigt med en god dialog, hvis der er planer om at ændre Bystævneparkens karakter, og vil derfor sikre en dialog med områdets beboere og lokaludvalget, hvis der planlægges en indpasning af andre boligtyper i området.

Ad. 4

Anlægsrækkefølgen for cykelstier fastlægges i en særskilt planlægning og reguleres ikke i kommuneplanen. Lokaludvalget opfordres til at kontakte Teknik- og Miljøforvaltningen herom.

Ad. 5

Der henvises til bemærkning til Valbys høringssvar punkt 4.

<p>sammenbyggede huse/dobbelthuse - som løbende er taget i anvendelse i B1-områderne ophører og erstattes af rammer og en lokalplanlægning gennemført efter dialog med beboere, grundejerforeninger og Fællesforeningen af Grundejerforeninger i København.</p>	
<p>Bispebjerg</p> <p>1. KREATIVE ZONER Lokaludvalget bemærker, at det med tilfredshed har noteret tankerne om de kreative erhvervs betydning for erhvervsudviklingen i København, hvor dele af Nordvestkvarteret viser sig at have stort potentiale. Lokaludvalget har fået henvendelser fra små virksomheder her med ønske om mulighed for at bo i relation til egne små virksomheder, som de ikke mener, er muligt ud fra de gældende rammer. Lokaludvalget foreslår derfor en ændring i rammerne af kommuneplanen, så dette kan tillades.</p> <p>2. TRAFIKFORBINDELSER Lokaludvalget fremhæver, at det fortsat meget gerne vil tænke med på mulighederne for at udvikle gode trafikforbindelser for cykler og gående i lokalområdet. Udvalget savner til gengæld en større detailrigdom i de trafikale overvejelser for offentlig og privat trafik</p> <p>3. BISPEBJERG HOSPITAL Lokaludvalget påpeger, at det nye forhold, at Region Hovedstaden har besluttet at nybygge Bispebjerg Hospital for 4½ mia. kr. måske kunne også nå at komme med i Kommuneplanen, da det bliver en enorm fremtidig arbejdsplads og et behandlingssted for mange patienter.</p> <p>Udvalget mener endvidere, at der bør sættes på en metrolinie eller en letbane til dette nye superhospital.</p>	<p>Ad. 1 I områder, der er udlagt til kreative erhverv, E0 og J0-zoner, er det tilladt at etablere en bofunktion i tilknytning til den enkelte virksomhed. Da det ikke fremgår af lokaludvalgets høringssvar, hvor de specifikke henvendelser kommer fra, kan forvaltningen ikke tage stilling til, om det i givet fald vil kræve en rammeændring.</p> <p>Lokaludvalget opfordres til at henvise kommende henvendelser til Københavns Kommunes Center for Byggeri i Teknik- og Miljøforvaltningen for hvad man må og ikke må på deres specifikke adresser for at undgå misforståelser eller fejltolkninger af kommuneplanens rammebestemmelser.</p> <p>Ad. 2 Trafik har ikke været et centralt tema i dette Forslag til Kommuneplan2011, hvorfor man ikke finder detaljerigdom herom i den trykte del. På www.kk.dk/Kommuneplan_2011 kan man under retningslinjen for trafik imidlertid finde målsætninger og regulering af de trafikale forhold i København.</p> <p>Ad. 3 Den fokuserede byudvikling med handlingsplanen for Nordvest inkluderer udviklingen af Bispebjerg Hospital og hvad Københavns Kommune skal gøre i den sammenhæng. I den langsigtede metroplanlægning indgår overvejelser om en udbygning af Bispebjerg Hospital. Budgettet for den totale ombygning af Bispebjerg Hospital er 3,98 mia. kr. frem mod 2025, hvilket rettes i Forslag til Kommuneplan 2011.</p>

Nørrebro

1. CO2-REDUKTION

Lokaludvalget nævner, at vores ressourceforbrug, både på Nørrebro og i København generelt, skal nedsættes. Dette mener de bl.a. kan ske ved hjælp af positive incitamenter til at anvende kollektiv trafik i stedet for bil og til at sikre bedre affaldssortering og øget brug af solvarme etc. Dette skal sikre, at Københavns Kommune kan blive CO2-neutral indenfor en overskuelig årrække. Politikken omkring København som en 'Grøn' by og CO2 neutral i 2025, mener udvalget kræver, at man bevarer så mange af de grønne områder, der eksisterer i dag og at de store træer der er, bevares.

2. KULTURMILJØER

Lokaludvalget mener, at der er en række bygninger og områder i bydelen, som er bevaringsværdige, og som ikke fremgår af kommuneplanen. Det drejer sig om:

- Under København som hovedstad: Assistens kirkegård, som er trængt af overgreb som metroarbejdsplads etc.
- Under Produktionens København: Gårdmiljøet Rådmandsgade nr. 34 med Astrid Noacks atelier.
- Under Københavnernes velfærd: Sølyst.

Ad. 1

Økonomiforvaltningen tager lokaludvalgets bemærkninger om CO2-reduktion til efterretning.

Ad. 2

Københavns Kommunes udvælgelse af kulturmiljøer beror på grundige analyser i en tværgående forvaltningsindsats. Ved udvælgelsen af de værdifulde kulturmiljøer i København har der været fokus på at pege på de bedste eksempler i byen som helhed. Alle emner og epoker vil derfor ikke være repræsenteret i de enkelte bydele, men omvendt skal udpegningen af de værdifulde kulturmiljøer ikke opfattes således, at andre områder ikke kan være af kulturhistorisk værdi. Kommuneplanens retningslinjer peger derfor på behovet for at være opmærksom på kulturhistoriske spor i planlægningen generelt.

Assistens Kirkegård er udpeget som værdifuldt kulturmiljø i Forslag til Kommuneplan 2011. Rådmandsgade 34 og Sølyst er derimod ikke vurderet at være blandt de bedste repræsentanter for hhv. produktionserhverv (her er der udpeget to andre på Nørrebro) og velfærdsinstitutioner (her er der også udpeget to andre på Nørrebro).

Østerbro

1. ØSTRE GASVÆRK

Lokaludvalget bemærker, at Østre Gasværk-området i Forslag til Kommuneplan2011 er udlagt til en del af tidsfølgeplanlægningen for boliger, der skal gennemføres i planperioden frem til 2017. Udvalget mener, at Østre Gasværk-areale i rammerne i stedet bør udlægges til institutions- og fritidsområde svarende til arealet nord og vest for. Udvalget mener, at det passende kunne være et O2-område.

2. HØJHUSE

Lokaludvalget henstiller, at der som hovedregel ikke må opføres højhuse inden for Østerbro bydel. Udvalget foreslår, at afgrænsningen kan være området nord for den nuværende friholdelseszone: vest for Kalkbrænderihavnsvej, syd for Nordhavnsvejen, øst for Lyngbyvejen – Øster Alle - Østerbrogade. Hermed ligger Nørre Campus / Rigshospitalet uden for.

3. LOMMEPARKER

Lokaludvalget vil gerne pege på en række lommeparkprojekter, som Østerbro Lokaludvalg er i færd med at få udarbejdet Forslag til, som et led i at skabe attraktive, grønne byrum i bydelen. Det drejer sig om: Carl Nielsens Alle, Poul Henningsens Plads samt Lilly Helveg Petersens Plads, Trianglen og Lille Triangel.

4. KULTURMILJØER

Lokaludvalget foreslår, at listen udvides med følgende:

- Byggeforeningshusene langs Olufsvej, der er fra samme periode og byggestil som

Ad. 1

Økonomiforvaltningen er enig med lokaludvalget i Østre Gasværks unikke beliggenhed og muligheder for Østerbro.

Det er korrekt, at området i Kommuneplan09 blev rammeændret til et B6-område. Udnyttelsesgraden med en bebyggelsesprocent på 185 skyldes imidlertid ikke planerne om indpasning af billige boliger, men derimod Østre Gasværk-grundens gode beliggenhed i kraft af nærhed til station, vandet og rekreative arealer. En B6-ramme svarer derudover til bebyggelsesprocenterne på brokvartererne i øvrigt, hvorfor der ikke er tale om en ekstraordinær høj tæthed.

Samtidig er en B-ramme fleksibel, så den giver mulighed for de funktioner som ellers karakteriserer en O-ramme. Økonomiforvaltningen anbefaler derfor ikke, at man ændrer rammen.

Ad. 2

De gældende rammebestemmelser for det pågældende område giver som hovedregel ikke mulighed for at opføre højhuse. Det er således kun i det centrale byområde, at der fastlægges et område, hvor der ikke kan opføres højhuse. Københavns Kommune vil arbejde for, at der i forbindelse med ønsker om højhusbyggeri udvikles og gennemføres processer og værktøjer, som bidrager til at kvalificere planlægning og dialogen om projekter.

Ad. 3

Det ligger uden for kommuneplanens ressort at udvælge placering for kommende storbyhaver / lommeparker, og lokaludvalget opfordres derfor til at tage kontakt med Teknik- og Miljøforvaltningens, Center for Park og Natur om det arbejde, der er igangsat.

Ad. 4

Københavns Kommunes udvælgelse af kulturmiljøer beror på grundige analyser i en tværgående forvaltningsindsats. Ved udvælgelsen af de værdifulde

kartoffelrækkerne, men som er unikke med deres haver.

- Byggeforeningskvarteret ved Lyngbyvej, der er fra en væsentlig senere periode, og ligeledes har haver.
- Øresundshospitalet, der er unikt med sin baggrund som karantænehospital for søfolk på skibe i havnen. De sydvendte havestuer, hvor patienter kunne køres ud i solen udgør en særlig spændende arkitektur.
- Pakhus 11, som er et unikt kulturhus

5. KREATIVE ZONER

Lokaludvalget bemærker, at det planlagte højhus Jagtvej 171 vil bidrage til at ødelægge en del af det kreative miljø i Teglværksgade.

6. DETAILHANDEL

Lokaludvalget anbefaler, at flere af Østerbros detailhandelscentre genovervejes.

- A. Bymidteområdet, Østerbrogade – Ndr. Frihavsgade, der strækker sig fra Classensgade til Svanemøllen, mener udvalget, bør fastholdes og styrkes. Det bør desuden have en tarm et stykke ind i dels Århusgade og dels Classensgade.
- B. Bydelscenteret langs Ryesgade/Blegdamsvej ved Rigshospitalet, mener udvalget, har mistet sin værdi som detailhandelscenter rettet mod lokalbefolkningen, efterhånden som butikker er nedlagt og enkelte fortsat eksisterende er rettet mod et meget stort opland. Da der heller ikke er flere byggemuligheder anbefaler udvalget, at centeret overvejes nedklassificeret til lokalcenter.

kulturmiljøer i København har der været fokus på at pege på de bedste eksempler i byen som helhed. Alle emner og epoker vil derfor ikke være repræsenteret i de enkelte bydele, men omvendt skal udpegningen af de værdifulde kulturmiljøer ikke opfattes således, at andre områder ikke kan være af kulturhistorisk værdi. Kommuneplanens retningslinjer peger derfor på behovet for at være opmærksom på kulturhistoriske spor i planlægningen generelt.

Byggeforeningshusene ved Olufsvej indgår ikke i det tilstødende kulturmiljø, da Kartoffelrækkerne er vurderet som et bedre eksempel på den samme kulturhistoriske fortælling. Det samme gør sig gældende ved valget af Kildevældskvarteret frem for kvarteret ved Lyngbyvej. Ligeledes er der udpeget andre hospitaler, som i højere grad vurderes at udgøre værdifulde kulturmiljøer. Pakhus 11 er en enkeltbygning, der indgår i et område, som ikke skønnes at have den nødvendige autencitet og kvalitet til at udpeges som et værdifuldt kulturmiljø. Bygningen vil til gengæld blive udpeget som bevaringsværdig bygning i Forslag til Kommuneplan 2011.

Ad. 5

Økonomiforvaltningen henviser til den planproces, der er i gang for at muliggøre det refererede planlagte 11 etagers hus på Jagtvej 171. Forvaltningen deler endvidere ikke lokaludvalgets opfattelse om, at et 11 etagers hus på Jagtvej 171 vil være til gene for det kreative miljø på Teglværksgade. Dels grænser zonen ikke op til Jagtvej 171 og dels kan man godt forestille sig nogle synergier mellem det gamle og det nye.

Ad. 6

A Østerbrogade-Nordre Frihavsgade er en velfungerende bymidte med mange velfungerende butikker. Forslag til Kommuneplan 2011 giver mulighed for en udvidelse af butiksarealet på 10.000 m². Økonomiforvaltningen er opmærksom på, at der er mindre butikker på Århusgade og Classensgade i tilknytning til bymidten, men vurderer ikke at der er grundlag for at udvide bymidten. Der vil fortsat kunne etableres mindre butikker.

B. Økonomiforvaltningen finder, at der fortsat bør være mulighed for en fornyelse og udvikling af butikkerne langs Blegdamsvej. Det vil ikke være muligt, hvis området fastlægges som lokalcenter. Det bemærkes, at udviklingsmulighederne i området allerede er begrænsede.

- C. Bydelscenteret omkring Lyngbyvejen, mener udvalget, bør reduceres i geografisk udbredelse, så det ikke strækker sig øst for Æbeløgade og Skt. Kjelds Plads. Et center a den viste størrelse bliver udvandet og får ikke den centermæssige værdi, som kan opnås ved at koncentrere butikkerne inden for et mindre område.
- D. Bydelscenteret i bunden af Svanemøllehavnen, mener udvalget, bør indskrænkes, så det kun omfatter den østlige side af havnen. Den vestlige side er i dag optaget af kontorvirksomheder.

7. TRAFIK - CYKLISME

Lokaludvalget bemærker ang. cykelforholdene at:

- A. Det anvendte kort over cykelruter og cykelstier ikke er up to date.
- B. Der savnes et kort over supercykelstier.
- C. Der ønskes fremtidige forbedringer af cyklistforholdene på Østerbro på Strandboulevarden (ønskes samlet i vejens vestlige side), Ndr. Frihavnsgade (ønskes trafiksaneret, så gaden bliver mere tryk at færdes i for cyklister), Classensgade (mangler færdiggørelse af cykelstierne), Århusgade (ønskes ligeledes trafiksaneret), samt gader med skråparkering og ensretning ønskes åbnet for cykling mod ensretningen.

8. TRAFIK – BILVEJE

Lokaludvalget foreslår, som en del af trafikstrategiarbejdet følgende ændringer i den overordnede trafikstruktur.

- A. Reduktion til 'lokalgader' af følgende gader: Strandøre-Strandpromenaden (når jordkørsel er afsluttet), Strandvænget (lokalgaden nord for Nordhavnsvejen), Østbanegade, Vognmandsmarken-Bellmansgade-Borgervænget linien (bør ombygges med flere pladser), Kildevældsgade, Nygårdsvej-Sejrøgade. (Skt. Kjelds Plads ombygges), Haraldsgade, Øster Alle samt Strandboulevarden.
- B. Strandboulevarden syd for Vordingborggade fastholdes som bydelsgade, men østsiden ønskes som nævnt nedlagt som vej, så både den nord- og den sydgående kørebane samles i vestsiden. Der lukkes mellem Østbanegade og Strandboulevarden, så Strandboulevarden i begge retninger går over i Kristianiagade, der ønskes dobbeltrettet. Den lille gadestump imellem

C. Økonomiforvaltningen finder, at mulighederne for at etablere butikker omkring Æbeløgade og Skt. Kjelds Plads bidrager til en fornyelse og revitalisering af området.

D. I forbindelse med forslag til lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg for Århusgadekvarteret i Nordhavn etableres der et nyt bydelscenter "Århusgadekvarteret" og et nyt lokalcenter "Trælastholmen" i området. Samtidig nedlægges bydelscenteret "Kalkbrænderihavnen". Eksisterende lovlige butikker kan fortsat anvendes til butikformål.

Ad. 7

A. Det tages til efterretning og vil blive udbedret i forbindelse med forvaltningens kvalitetssikring af samtlige kort.

B. På www.kk.dk/Kommuneplan_2011 kan man under redegørelser finde et kort over det samlede cykelnet i København, inklusiv de omtalte cykelsuperstier.

C. Konkrete forbedringer af cyklistforholdene ligger ikke inden for kommuneplanens ressort, og lokaludvalget opfordres derfor til at kontakte Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for Trafik med de foreslåede trafikforbedringer.

Ad. 8

A. På grund af den korte tid mellem de to kommuneplaner 2009 og 2011 er der ikke foretaget en gennemgribende revision af vejnettsplanen. Strøggader er fra KP2009 en ny vejklasse, som endnu kun i beskedent omfang er afprøvet i praksis. Vejenes funktion og klassificering i hele byen vil blive taget op i forbindelse med forberedelsen af KP2015. Mindre justeringer af vejklasserne aktualiseret af anlægget af Nordhavnsvej og udviklingen af Nordhavn vil kunne gennemføres i form af kommuneplantillæg.

B. og C. Konkrete forbedringer af vejforholdene ligger ikke inden for kommuneplanens ressort, og lokaludvalget opfordres derfor til at kontakte Teknik- og Miljøforvaltningen med de foreslåede trafikforbedringer.

Kristianiagade og Østbanegade, foreslås helt lukket og omdannet til plads.

- C. Status for Vognmandsmarken og andre gader på Ydre Østerbro samt Øster
Alle ønskes ændret med henblik på reduktion af indkørsel fra Lyngbyvejen til disse gader.

9. TRAFIK - PARKERING

Lokaludvalg foreslår, at den blå p-zone udvides til Ringbanen/ Farumbanen. Desuden ønsker lokaludvalget, at der laves fleksible zoneinddelinger for at afhjælpe de mest belastede zoner, fx således at beboere i p-zone Rosenvænget kan benytte pladser langs Blegdamsvej eller Øster Allé. Desuden foreslås det, at man ser på muligheden for etablering af p-huse, ikke mindst fordi bilejerskabet på Østerbro er under hurtig udvikling og der ikke er mange muligheder for forøgelse af parkeringskapaciteten med flere parkeringspladser på Indre Østerbro.

10. TRAFIK – KOLLEKTIV TRAFIK

Lokaludvalget foreslår, at mulighederne for forskellige former for højklasset kollektiv trafik mellem Østerbro og Nordhavn undersøges nærmere, herunder forskellige alternativer fx i form af en letbane.

Ad. 9

Forvaltningen og lokaludvalgene har meldt ønsket om udvidelse af blå p-zone og etablering af p-huse ind til de igangværende forhandlinger i Borgerrepræsentationen om de fremtidige parkeringsforhold i København. Forslagene indgår derfor i de endnu uafsluttede forhandlinger.

Ad. 10

Mulighederne for udbygning af den kollektive trafik til bl.a. Nordhavn undersøges aktuelt af Økonomiforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen. Resultaterne af første fase af denne undersøgelse, der omfatter både nye metrolinier, moderne letbaner og højklassede busløsninger påregnes forelagt Borgerrepræsentationen inden sommerferien 2011.

ÆNDRINGER TIL MILJØVURDERINGEN

I forhold til den Miljøvurderingsrapport, som hidtil er blevet behandlet, er rapporten blevet sat op i et layout i stil med kommuneplanens strategiske del med billeder mv. Der foretages desuden en korrektur af rapporten. Ud over mindre redaktionelle ændringer foreslår Økonomiforvaltningen følgende ændringer:

Tekst før	Tekst efter (ændring markeret med fed)	Forvaltningens bemærkninger
<p>s. 22 Det samlede antal kilometer bilkørsel er gennem de sidste 10 år steget med 11 %.</p>	<p>Det samlede antal kilometer bilkørsel er gennem de sidste 10 år steget med 5 %.</p>	Nye data fra Teknik- og Miljøforvaltningen
<p>s. 22 Over en tredjedel af alle pendlere i København er i dag på cykel. Det svarer til, at 150.000 mennesker eller 37 % dagligt tager cyklen til arbejde eller uddannelse i København. Sammenlignet med andre storbyer er det et meget flot niveau, men hvis målet på 50 % skal nås I 2015, skal yderligere 55.000 begynde at cykle.</p>	<p>Over en tredjedel af alle pendlere i København er i dag på cykel. Det svarer til, at ca. 142.000 mennesker eller 35 % dagligt tager cyklen til arbejde eller uddannelse i København. Sammenlignet med andre storbyer er det et meget flot niveau, men hvis målet på 50 % skal nås i 2015, skal yderligere 60.000 begynde at cykle.</p>	Nye data fra Teknik- og Miljøforvaltningen
<p>s. 23 Luftforureningen vurderes at bevæge sig i en negativ retning som følge af stigningen i bilejerskab, øget bilbrug og lavere hastighed i trafikken. Allerede i dag har København svært ved at leve op til EU's luftkvalitetskrav for kvælstofoxid (NO₂) og større partikler (PM₁₀). Ved fortsat stigning i trafikken vurderes luftkvaliteten at blive yderligere forringet i forhold til EU-kravene.</p>	<p>Luftforureningen kan bevæge sig i en negativ retning som følge af stigningen i bilejerskab, øget bilbrug og lavere hastighed i trafikken. København kan dog i dag leve op til EU's luftkvalitetskrav for større partikler (PM₁₀).</p>	Vurdering på nyt grundlag

<p>s. 24 Der kan konstateres et fald i vandforbruget i de københavnske husholdninger. I 2009 var forbruget faldet til 111 liter pr. person pr. døgn fra 133 liter i 1997. Målet er at nå ned på 110 liter i 2010 for husholdninger og 34 liter for erhverv. København vil i den kommende vandforsyningsplan tilrette ambitionen for reduktion af forbruget til hhv. 100 og 34 liter i 2010. Kommunens mål om at erstatte 2 % af drikkevandet med sekundavand er opnået.</p>	<p>Der kan konstateres et fald i vandforbruget i de københavnske husholdninger. I 2009 var forbruget faldet til 111 liter pr. person pr. døgn fra 133 liter i 1997. Målet er at nå ned på 100 liter i 2012 for husholdninger mens målet på 34 liter for erhverv i 2010 blev nået i 2007, og fremover forventes at ligge under det målsatte niveau. Kommunens mål om at erstatte 2 % af drikkevandet med sekundavand er opnået.</p>	<p>Nye data fra Teknik- og Miljøforvaltningen</p>
<p>s. 26 De samlede affaldsmængder har været på næsten samme niveau i perioden 2001-2005. Mere detaljeret har der været en mindre stigning i mængden af husholdningsaffald i modsætning til et mindre fald i erhvervsaffald og en nogenlunde stabil udvikling i mængde bygge- og anlægsaffald.</p>	<p>De samlede affaldsmængder har været på næsten samme niveau siden 2002. Mere detaljeret har der været en mindre stigning i perioden i mængden af husholdningsaffald, som dog er faldet igen i 2008 og 2009. Udviklingen i bygge- og anlægsaffald har været i nedgang i 2008 og 2009, hvilket skyldes den økonomiske krise.</p>	<p>Nye data, hvilket medfører nye betragtninger</p>
<p>s. 27 Der er i gennemsnit i størrelsesordenen 55 m² offentligt ejet grønt areal per indbygger, men på f.eks. Nørrebro, Vesterbro og Bispebjerg er der kun 2-3 m² per indbygger.</p>	<p>Der er i gennemsnit i størrelsesordenen 43 m² offentligt ejet grønt areal per indbygger, men kun 6 m² på Nørrebro og 13 m² på Østerbro.</p>	<p>Ændringer som følge af kvalitetssikring</p>
<p>s. 42 En udvikling af el- og brintbiler i København og Malmö er en del af denne indsats.</p>	<p>En udvikling af el- og brintbilinfrastrukturen i København og Malmö er en del af denne indsats.</p>	<p>Det er infrastrukturen, der udvikles</p>

ØKONOMIFORVALTNINGENS EGNE ÆNDRINGSFORSLAG

Økonomiforvaltningen har foruden ændringer på baggrund af de politiske fagudvalg og lokaludvalg, rettet enkelte rammer samt opdateret nogle indsatser, som er blevet mere afklaret i foråret 2011. Disse kan ses i skemaet herunder.

Derudover er der fundet en række små fejl og mangler i forbindelse med den tekniske gennemgang af den digitale kommuneplan. Der er derfor foretaget tekniske justeringer af en række kort. En korrektgennemgang af den digitale kommuneplan vil blive gennemført forud for den offentlige høring.

Afsnit	Ændring	Begrundelse
Rammer for lokalplanlægningen	Tomsgårdsvej 21-33 samt Dortheavej 59, bydel Bispebjerg. Rammeområdet ændres fra E1 til S1.	Området omfatter fire ejendomme. Ejendommen på Dortheavej omfatter administration og liberale erhverv. Der er tre ejendomme langs Tomsgårdsvej. To anvendes til benzinstationer. En ejendom står tom og ønskes anvendt til institution eller kulturelle formål. Det er ikke muligt i et område til blandet erhverv (E). Det anbefales, at ændre området til serviceerhverv (S). Det er i bedre overensstemmelse med de nuværende virksomheder i området og de ønsker der er til anvendelsen af den tomme bygning.
Rammer for lokalplanlægningen	Vanløse Bymidte, bydel Vanløse. Rammen for udvidelsen af butiksarealet i Vanløse Bymidte øges fra 23.000 m ² til 24.500 m ² .	Rammen for udvidelsen af butiksarealet i Vanløse Bymidte er fastsat til 23.000 m ² i Kommuneplan 2009. Det omfatter bl.a. muligheden for at etablere i alt 8.000 m ² detailhandel ved Indertoften vest for Jernbane Alle, heraf oprindeligt ca. 3.500 m ² eksisterende butikker (lokalplan 412). En dagligvarebutik på godt 1.500 m ² i området er imidlertid nedrevet, og kan ikke længere lovligt genetableres. Det anbefales derfor, at kommuneplanens ramme for udvidelsen af butiksarealet i Vanløse Bymidte øges med 1.500 m ² for at fastholde de hidtidige muligheder for butikker i området. Det bemærkes, at udvidelsen er en forudsætning for realisering af projekt V360, der er præsenteret i startredegørelse for lokalplan Indertoften II på Teknik- og Miljøudvalgets møde den 28. februar 2011 (2011-9119).

Rammer for lokalplanlægningen	Jenagade, Strandlodsvej m.v., Amager Øst Rammeområdet ændres fra E2 til S2.	Området indeholder i dag en række virksomheder inden for administration, tv-produktion m.fl. samt institutioner. En større ubebygget ejendom i området ønskes udviklet til kontorformål og boliger. Det anbefales, at ændre området til serviceerhverv (S), der skaber rammer for en fortsat udvikling af områdets erhvervsfunktioner samt muliggør opførsel af boliger.
Den politiske hovedstruktur	Energipartnerskab Nordhavn, nævnes som indsats nr. 7 på side 34-35. Forslag til ny tekst: "Københavns Kommune har indgået et partnerskab med Bl.a. DONG, København Energi og By og Havn om at etablere miljø- og energiinfrastruktur i Nordhavn. Det omfatter både el, varme, køling, geotermi og vand med det formål at sikre en CO2-neutral bydel i Nordhavn og en prototype for en 'Smart City'. 'Smart City' går ud på, at leverancer på tværs af den offentlige og private sektor skal integreres, så de for borgerne fremstår som samlede løsninger og samtidig sikrer en intelligent vækst."	Siden forslaget blev udarbejdet med henblik på intern høring er flere af grøn vækst initiativerne blevet mere afklaret.
Den politiske hovedstruktur	Eksportkatalog På side 34, indsats 5, nævnes "Nye københavnske systemløsninger med henblik på ideeksport".	Siden forslaget blev udarbejdet med henblik på intern høring er flere af grøn vækst initiativerne blevet mere afklaret.